

JOPE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
39	40	41	42															

CHAPTER 1

Sa dua na tamata mai na vanua o Usi, na yacana o Jope; ia na tamata o ya sa sega na ka e beitaki rawa vua, ka yalododonu, e sa dau rerevaka tiko na Kalou ka cata na ca.

² Era sucu e lewe vitu na luvena tagane ka lewe tolu na luvena yalewa.

³ Na nonai yau talega e vitu na udolu na sipi, tolu na udolu na kameli, dua na udolu na bulumakau, lima na drau na asa yalewa, ka sa levu na nona lewe ni vale, sa yaco kina na tamata oqo me uasivi vei ira kecega na lewe ni vanua mai na Tokalau.

⁴ E ratou sa dau lako na luvena tagane ka ia na kana vata e na nodratou veivale yadua, me vaka sa lesi yadua na nona siga, ka ratou dau sureti talega na ganedratou tolutolu me mai kana ka gunu vata kei iratou.

⁵ Ia oqo, ni sa oti na veisiga ni kana magiti, sa qai dau kacivi iratou mai o Jope ka vakasavasavataki iratou, ka sou ena mataka me vakacabora nai soro kama me vaka na kedratou i wiliwili kecega. Ni sa tukuna o Jope, "De ratou mani cala na luvequ, ka vosavakacacataka lo na Kalou e na yalodratou." Ia sa daukitaka vakaoqo o Jope ena veigauna.

⁶ Ia, ena dua na siga ni ra sa lako vata mai na luve ni Kalou me vakaraitaki ira e na mata i Jiova, ka sa lako talega mai e na kedra maliwa o Setani.

⁷ Ka sa tukuna vei Setani o Jiova, "O a lako mai vei?" E a sauma o Setani ka vaka, "Au a veilakoyaki voli ga e vuravura, ka lako vaka ki liu ki muri talega."

⁸ Sa qai tukuna vei Setani o Jiova, "O bau vakanananu tu beka vua na noqu tamata o Jope, ni sega ni dua me rau tautauvata e vuravura, e tamata yalododonu ka sega na ka e beitaki rawa vua, e dua, sa rerevaka na Kalou, ka cata na ca?"

⁹ Ia sa tukuna o Setani vei Jiova, "E yaga li vei Jope na nona rerevaka na Kalou?"

¹⁰ "O ni sega beka ni viria tiko e dua na bai me voliti koya, volita na nona vuvale, ka volita na nona ka kece e na veiyasana kecega? O ni sa vakalouvinakataka na cakacaka ni ligana, ka sa tubu kina me levu na nonai yau e na vanua.

¹¹ "Ia oqo, Ni dodoka mada na Ligamuni ka tara na nona ka kecega, ena qai vosavakacacataki Kemuni e Matamuni!"

¹² Sa mani tukuna vei Setani o Jiova, "Raica, na nona ka kecega sa soli vei iko na kena kaukauwa; ia mo kakua ni dodoka na ligamu mo tarai koya." Sa mani lako tani o Setani mai na mata i Jiova.

¹³ Ia oqo, e na dua na siga ni ratou sa kana ka gunu waini tiko na luvena tagane kei na

luvena yalewa e na vale nei tuakadratou tagane;

¹⁴ sa dua na dautukutuku sa lako mai vei Jope, ka tukuna, "Era a siviya tiko na bulumakau ka ra kana voleka tu kina na asa,

¹⁵ "Donumaka na nodra valuti ira mai o ira na kai Sabini ka kauti ira tani " io, era a vakamatei ira na cauravou e nai seleiwau; ia, oi au duaduaga au a dro bula me'u mai tukuna vei iko!"

¹⁶ Ni se vosa tiko ga o koya, sa lako talega mai e dua ka tukuna, "Na bukawaqa ni Kalou e a lutu mai lomalagi ka vakama na sipi kei ira na cauravou, ka kani ira; ia oi au duaduaga au a dro bula me'u mai tukuna vei iko!"

¹⁷ Ni se vosa tiko ga o koya, sa lako tale mai e dua ka tukuna, "Era a lesia e tolu na mataivalu o ira na kai Kalitia, era tauri ira vakaukauwa na kameli ka kauta tani, io, ka ra vakamatei ira na cauravou e nai seleiwau; ia, oi au duaduaga au a dro bula me'u mai tukuna vei iko!"

¹⁸ Ni se vosa tikoga o koya, sa lako talega mai e dua ka tukuna, "Era a kana ka gunu waini tiko na luvemu tagane kei na luvemu yalewa mai na vale nei tuakadratou,

¹⁹ "Ka vakasauri sa liwa e dua na cagi kaukauwa mai na lekutu, ka roba na tutu ni vale vava, ka baleti ira na gone, ka ra sa mate; ia, oi au duaduaga au a dro bula me'u mai tukuna vei iko!"

²⁰ Sa qai tucake o Jope, dresulaka na nonai sulu, ka tasia na uluna; ka cuva ki na qele ka lotu,

²¹ ka tukuna o koya: "Au a luvawale e na noqu sucu mai na kete i tinaqu, au na lesu luvawale talega ni'u sa suka ki kea. Sa solia o Jiova, ka sa kauta tani o Jiova; me vakavinavinakataki ga na yaca i Jiova."

²² E na ka kecega oqo e a sega ni cala kina o Jope, se beitaka o koya ni cala na Kalou.

CHAPTER 2

Ena dua tale na siga ni ra sa lako mai na luve ni Kalou me vakaraitaki ira e na mata i Jiova, sa lako talega mai o Setani e na kedra maliwa me vakaraitaki koya e na mata i Jiova.

² Ka sa tukuna o Jiova vei Setani, "O a lako tu mai vei?" Sa sauma vei Jiova o Setani, ka vaka, "Au a veilakoyaki tu ga e vuravura."

³ Sa qai tukuna vei Setani o Jiova, "O bau vakanananu beka vua na noqu tamata o Jope, ni sega ni dua me rau tautauvata e vuravura, e tamata yalododonu ka sega na ka me beitaki rawa kina, e rerevaka na Kalou ka cata na ca? Ia e maroroya tikoga na nona yalodina, e dina ga ni o a mai uqeti Au me'u vuki tani mai vua, ka vakarusai koya walega ni sega na vuna."

⁴ Sa mani vosa o Setani vei Jiova, ka vaka, "Nai sau ni kuli na kuli! Io, na ka kecega e taukena na tamata ena solia mei sau ni nona bula."

⁵ "Ia Mo ni dodoka mada na Ligamuni, ka tara na suina kei na lewena, ena qai vosavakacacataki Kemuni dina e Matamuni!"

⁶ Ia o Jiova sa tukuna vei Setani, "Raica, sa tu ga o koya e ligamu, ia mo vakavoca ga na nona bula."

⁷ Sa mani lako yani o Setani mai na mata i Jiova, ka yaviti Jope ena vidikoso, mai na qeteqete ni yavana me yaco sara ki buradelana.

⁸ Ka sa taura o koya nai caca ni bilo me kari koya kina ni dabe voli e na dela ni dravusa.

⁹ Sa qai tukuna vua o watina, "O sa dei tiko beka ga e na nomu yalodina?"

Vosavakacacataka na Kalou, mo mate ga!"

¹⁰ Ia sa tukuna vua o koya, "O iko o sa vosa me vaka e dua na yalewa lialia. Me da na ciqoma beka ga na vinaka mai vua na Kalou, me da kakua talega ni ciqoma na ca?" E na ka kecega oqo e sega kina ni cala o Jope ena gusuna.

¹¹ Ia ni ratou sa rogoca nai tokani i Jope e lewe tolu na ka rarawa kecega oqo sa yaco vua, e ratou sa qai dui lako yadua mai ki na nonai tikotiko: o Ilivasi na Temanaiti, kei Vilitati na Suaiti, kei Sofa na Neamataiti. Ni ratou sa lokuca vata na siga me ratou lako mai kina ka tagi vata ka vakaceguya.

¹² Ia ni ratou sa raici koya vakayawa, ka sega ni kilai koya, e ratou sa tagi vakadomoilevu; ka ratou sa dui dresulaka na nonai sulu, ka kaburaka na kuvu-ni-soso ki na uludratou vaka ki lomalagi.

¹³ E ratou sa mani dabe sobu kei koya ena qele me vitu na siga ka vitu na bogi, ka sega ni dua e vosa rawa vua, ni ratou sa raica ni sa ka levu sara na nona rarawa.

CHAPTER 3

Sa oti oqo sa qai vosavakacacataka na siga ni nona sucu o Jope.

² Ia sa vosa o Jope, ka vaka:

³ "Me rusa na siga au a sucu kina, Kei na bogi sa tukuni kina, 'Sa sucu e dua na gonetagane.'

⁴ Me butobuto na siga o ya; Me kakua ni vakasaqara na Kalou mai cake, Se me cilava talega na rarama.

⁵ Me rau na tukuna ni nodrau o butobuto kei na yaloyalo ni mate; Me dua na o e na ubia voli; Me vakarerei koya sara ga na butobuto ni siga o ya.

⁶ Ia ena bogi oqori, me taura ga na butobuto loaloa; Me kakua ni reki vata kei na veisiga ni yabaki, Me kakua ni lako mai ki nai wiliwili ni veivula.

⁷ Raica, me tu duadua ga na bogi oqori! Me kakua ni rogo kina na kaila ni reki!

⁸ Me ra vosavakacacataka o ira era vosavakacacataka na siga, o ira era vakarau tu me vakayadrata na Livaiacani.

⁹ Me yaco na kena kalokalo ni mataka lailai; Me na qara na rarama, ka sega ni kunea, Me kakua talega ni raica na kida ni mataka;

¹⁰ Baleta ni a sega ni sogota na katuba ni kete i tinaqu, Ka sega ni vunia na rarawa mai na mataqu.

¹¹ "Na cava au a sega kina ni mate ni'u sa qai sucu mai? Na cava au a sega kina ni rusa ni'u a lako mai na kete?

¹² Na cava e a ciqomi au kina na duruna? Se na matanisucu, e dodonu me'u sucuma?

¹³ Ia oqo ke'u a davo malua no ka galu ga, Ke'u a moce ga; ka'u a qai vakacegu talega

¹⁴ Kei ira na tui kei ira na daunivakasala e vuravura, o ira era tara na ka sa rusa me nodra,

¹⁵ Se kei ira na turaga era sa vakoula, era vakasinaita na nodra vale ena siliva;

¹⁶ Se ena vuku ni cava au sega kina ni vunitaki me vaka na gone lutudole; Me vaka na gone lalai era se sega ni bau raica na rarama?

¹⁷ Mai kea na tamata ca sa na cegu ni veivakararawataki, ia maikea era sa vakacegu o ira era oca.

¹⁸ Mai kea era sa vakacegu vata o ira na vesuki; Era sega ni rogoca na vosa ni dauveivakasaurarataki.

- ¹⁹ Na lalai kei na lelevu era sa tu maikea, Ka sa sereki na bobula maivua na nona turaga.
- ²⁰ "Na cava e soli kina na rarama vei koya sa rarawa, Kei na bula vei koya e gaga na yalona,
- ²¹ O koya e gadreva me mate, ia e sega ga ni yaco mai, sa vakasaqara vakalevu ka vakalailai nai yau sa vuni tu;
- ²² O koya sa reki vakalevu, Ka marau ni sa rawa ni kunea nai bulubulu?
- ²³ Na cava e soli kina na rarama vua na tamata sa vuni tu na nona sala, o koya sa viribaita na Kalou?
- ²⁴ Ni sa liu mai na noqu ceguoca ni bera ni'u kana, Kei na noqu vutugu sa tasova yani me vaka na wai.
- ²⁵ Na ka au a rerevaka vakalevu sa yaco mai vei au, Kei na ka au a taqayataka sa yaco vei au.
- ²⁶ Au sa sega ni tiko dei, se galu voli; au sa sega ni tiko vakacegu, ni sa lako mai na ka rarawa."

CHAPTER 4

Sa qai vosa o Iivasi na Temanaiti, ka vaka:

- ² "Kevaka sa vakatovolea e dua me vosa vei iko, o na oca beka? Ia, o cei me na tarovi koya rawa vakai koya me kakua ni vosa?
- ³ E dina o a vakavulici ira e lewe vuqa, Ia o a dauvakaukauwataka na liga malumalumu.
- ⁴ Na nomu vosa sa daukokoni koya sa voleka ni bale, o a dauvakaukauwataka na duru malumalumu;
- ⁵ Ia oqo ni sa yacovi iko, ka o sa oca; Ni sa tarai iko, ka o sa kidroa.
- ⁶ E sega beka ni nomu vakarokorokotaki sa vuni nomu yalodei? Kei na nomu yalodina ena nomui valavala sa vu ni nomu nuidei?
- ⁷ "Mo nanuma mada oqo, o cei mada me na vakarusai ni sega na nona cala? Se mai vei e na tamusuki kina na yalododonu?
- ⁸ Me vaka ga na ka au a dauraica, o ira era sa daucukita na caka ca Ka kaburaka nai valavala ca era na tamusuka ga na ka o ya.
- ⁹ Mai na cagi kaukauwa ni Kalou era sa rusa kina, Ia mai nai cegu ni Nona cudru era sa tilomi kina.
- ¹⁰ Na tagi ni laione, Na domo ni laione vakarerevaki, Kei na batidra na luve ni laione sa vorolaki.
- ¹¹ Sa mate na laione qase ni sa lailai na kena, Ka ra sa dui veiseyaki na luve ni laione yalewa.
- ¹² "Ia oqo e dua nai tukutuku sa kau lo mai vei au, ia na daligaqu sa rogoca e dua na vakasolokakana.
- ¹³ Ena sosa ni vakanananu me baleta na raivotu ni bogi, Ni sa bikai ira na tamata na moce lutu,
- ¹⁴ Sa yacovi au mai na rere, kei na sautaninini, sa vakavuna me yavavala na suiqu kecega.
- ¹⁵ Sa qai tavali e mataqu e dua na yalo; Sa se kina na votoqu.
- ¹⁶ Sa tu vakadua, ia au a sega ni kila rawa na kenai rairai. Sa tu e mataqu na vatukana; Sa vagagalu ga; Au a qai rogoca e dua na domo ni tukuna:

- ¹⁷ 'E na rawa li me uasivi cake na nona yalododonu na tamata vua na Kalou? Se savasava cake beka na tamata vua ka buli koya?
- ¹⁸ Kevaka e sega ni na vakadinati ira na nona tamata, Kevaka e na beitaki ira na nona agilose e na cala,
- ¹⁹ Ena qai vakaeveri o ira era tiko ena veivale qele, o ira e nodra yavu na kuvu-ni-soso, o ira era butuqaqi e matadra na bebe?
- ²⁰ Era sa vorolaki vakamatailalai tiko mai na mataka me yacova na yakavi; Era sa rusa me sega ni mudu, ka sega e nanumi ira.
- ²¹ Ena sega li ni takali yani na nodra vinaka? Era na mate ga, e dina mada ga ke sega vei ira na vuku.'

CHAPTER 5

- "M**o kaci mada ni kua; de dua beka me na via rogo mai vei iko? Ia o cei vei ira na yalosavasava mo na goleva?
- ² Ni sa vakamatea na tamata lialia na cudru kaukauwa, ia sa vakarusai koya sa sega ni vuku na vuvu.
- ³ Au sa kunea na lialia ni sa vakawakana tu; Ia e vakasauri ga au sa vosacataka na nonai tikotiko.
- ⁴ E ratou sa yawa mai na tiko vinaka oiratou na luvena, e ratou sa butuqaqi mai na matamata ni koro, ia e sega ni dua me vakabulai iratou.
- ⁵ Baleta ni sa kania na kena vuata o ira sa viakana, era sa kauta tani talega mai na loma ni ka votovotoa, kei na nodra i yau sa kovea o koya na dautudai.
- ⁶ E dina sa sega ni tubu na ca mai na kuvu-nisoso, sa sega ni tubu mai na qele na rarawa.
- ⁷ Sa sucu ga na tamata me rarawa, Me vaka ni sa dauvuka cake na lidi-ni-buka.
- ⁸ "Ia vei au, au na vakasaqara na Kalou, kei na noqui tuvatuva kecega au na vakalaiva vua na Kalou.
- ⁹ O koya sa cakava tiko na ka levu ka sa sega ni kilai rawa; Na ka e veivakurabuitaki sa sega ni wili rawa.
- ¹⁰ O koya sa vakatauca na uca ki vuravura, Ka solia na wai ki na veiwere:
- ¹¹ Me vakatikori ira kicake era tiko e ra; Me ra vueti cake me ra tiko vinaka o ira sa dautagi.
- ¹² Sa vukica o koya na nodra i lawaki na tamata qaseqase, Ka sa sega kina ni kitaka rawa na ligadra na ka era vakasaga tiko.
- ¹³ Sa coriti ira na vuku ena nodra qaseqase, Kei na nodra i vakasala na tamata lawaki ca e na lesuvi ira tale vakatotolo.
- ¹⁴ Era sotava na butobuto ena sigalevu, Ka ra vakayayamo voli ena siga levu me vaka ena bogi.
- ¹⁵ Ia sa vakabula o Koya na dravudravua mai nai seleiwau; Mai na gusudra na kaukauwa, Kei na ligadra.
- ¹⁶ E na ka oqo sa nuidei kina o koya na dravudravua, Ia sa sogorubu na gusui koya sa sega ni lewa dodonu.
- ¹⁷ "Raica, sa kalouvinaka na tamata e vunauci koya na Kalou; o koya oqo mo kakua ni beca ni sa vakanakuitataki iko o Koya sa Kaukauwa.
- ¹⁸ Ni sa butuqaqi o Koya, ia sa qai vauca tale; Sa vakamavoataka, ia na ligana sa

vakataucokotaka.

¹⁹ O Koya ena sereki iko mai na ka rarawa e ono, lo, ena kenai ka vitu, ena sega na ca me tarai iko.

²⁰ Ni sa dausiga ena vakabulai iko mai na mate, la e nai valu mai na kaukauwa ni seleiwau.

²¹ O na vunitaki mai na kaukauwa ni vosa, o na sega ni rerevaka ni sa lako mai na veivakarusai.

²² O na dredrevaka na veivakarusai kei na dausiga, o na sega talega ni rerevaka na manumanu kila ni vanua.

²³ Ni o na cakava e dua na veiyalayalati kei na veivatu ni vanua, ia era na veivinakati kei iko na manumanu kila ni vanua.

²⁴ Ia o na kila talega ni na sautu na nomu vale; ia o na taleva na nomui tikotiko ka kunea ni sega na ka e yali kina.

²⁵ O na kila talega ni ra na lewe vuqa na luvemu, Kei na nomu kawa ena vaka na co e vuravura.

²⁶ O na yaco ki na nomui bulubulu ni o sa qase sara mai, Me vaka nai vau sila sa matua ena kena gauna.

²⁷ Raica, na ka oqo keitou sa vaqaqa; Sa ka dina: Mo rogoca, ka mo kila talega vakai iko."

CHAPTER 6

Sa qai vosa o Jope, ka vaka:

² "Sobo, me bau vakarautaki mada na bibi ni noqu rarawa, Me bau vakatauvatani vata e nai vakarau ni bibi kei na ka ca e yacovi au!

³ Ni sa bau bibi vakalevu sara ka mamada na nuku ni wasawasa " o koya oqo sa rui totolo kina na noqu vosa.

⁴ Ni sa lau ki lomaqu na gasau i Koya sa Kaukauwa; Sa gunuva na yaloqu na kena gaga; Sa tuvai valu kivei au na ka rerevaki mai vua na Kalou.

⁵ Me tagi beka na asa kila ni sa tu na kena co, se me via tagi na bulumakau ni sa kana tiko?

⁶ E na laukana rawa beka na kakana velavela e sega ni vakamasina? Se kamikamica beka na weli ni yaloka?

⁷ Na yaloqu e bese ni tara na veika oqori; Era sa vaka na kakana velavela vei au.

⁸ "Oi, me dua mada na noqu kerekere, Me bau solia mada vei au na Kalou na ka au sa gadreva!

⁹ Me bau vinaka mada vua na Kalou me qaqiraki au; Me dodoka na Ligana ka tagutuvi au laivi!

¹⁰ Au na vakacegui tiko ga; e dina ga ni'u na qai vakaukauwataki au e na rarawa levu sara, ena sega ni vosota o Koya; Ni'u a sega ni vunia na vosa i Koya sa Yalosavasava.

¹¹ "Na kaukauwa cava e tu vei au, me'u nuitaka? Se cava na noqui cavacava, me'u via vakabalavutaka kina na noqu bula?

¹² E noqu kaukauwa beka na kaukauwa ni vatu? Se lewequ beka na varasa?

¹³ E sega beka ni tu ga e lomaqu na noqu i vukevuke? Se sa vakasavi tani li vei au na gumatua?

¹⁴ "Vei koya e vakararawataki, na loloma e dodonu me vakaraitaka o koya e wekana, Veitalia mada ga ke biuta o koya na rerevaki Koya sa Kaukauwa.

- ¹⁵ E ratou sai valavala vakailasu na wekaqu me vaka na soniwai, Me vaka ni sa drodro tani yani na wai mai na soniwai,
- ¹⁶ Sa buto ena vuku ni wai cevata, Ka sa takali yani kina na uca-cevata.
- ¹⁷ Ni sa katakata vakalailai, sa mudu na kena drodro; Ni sa katakata vakalevu, sa takali sara mai na kena yasana.
- ¹⁸ Nai lakolako ni nodra sala sa gole tani, E sega ni dua na vanua me ra cava kina ka ra sa rusa.
- ¹⁹ Na qiqi ni tamata mai Tema era vakaraica, o ira na daulakova na sala mai Sipa era sa vakanuinui tiko ena vukudra.
- ²⁰ Era sa lomaleqa baleta ni ra a yalodei; Era sa lako yani kina ka ra sa veilecayaki.
- ²¹ Ia oqo dou sa ka walega, Dou sa raica na ka vakadomobula ia dou sa rere.
- ²² Au a tukuna beka, 'Dou kauta mai vei au e dua na ka?' Se, 'Dou solia nai solisoli ni veivaqumi e na vukuqu mai na nomudoui yau'?
- ²³ Se, 'Dou vakabulai au mai na liga ni meca'? Se, 'Dou voli au mai na liga ni dauveivakasaurarataki'?
- ²⁴ "Vakavulici au, ka'u na tarova na yamequ; Vakaraitaka vei au me'u kila na vanua au cala kina.
- ²⁵ E vakaevei na kaukauwa ni vosa dodonu! Ia na cava beka e betena na nomudou veiba?
- ²⁶ Dou nanuma beka mo dou vunauca na noqu vosa, kei na nona vosa e dua e lomaleqa tu, ni sa vaka na cagi?
- ²⁷ Io, dou sa vakamalumalumutaki koya na luveniyali, ka vakalolovirataki koya na nomudoui tau.
- ²⁸ Ia oqo me vinaka mada vei kemudou ni dou raici au; Ni'u na sega ni lasutaki kemudou.
- ²⁹ Dou rogoca oqo, me kakua tiko na lewa vaka sega ni dodonu! Io, dou ciqoma ni noqu yalododonu ena tudei ga!.
- ³⁰ Sa tiko beka na lewa vaka sega ni dodonu e yamequ? Au na sega beka ni vakila rawa na velavela ni ka au tovolea?

CHAPTER 7

- "E** sega beka na siga ni nona cakacaka vakararawa na tamata e vuravura? E sega beka ni tautauvata na nona siga kei na siga ni tamata sa voli?
- ² Me vaka na tamata dauveiqaravi e gadreva vakaidina na rurugu, ka tautauvata talega kei na tamata cakacaka ni namaka voli na kenai sau,
- ³ Sa votai vakakina vei au na veivula wale, kei na veibogi ni vutugu sa lesi vei au.
- ⁴ Ni'u davo sobu, au sa tukuna, 'Au na duri ninaica, ni sa oti kina na bogi?' Ni'u a kila talega na ca ni veivukiyaki voli me yacova na kida ni mataka.
- ⁵ "Sa vakaisulu na lewequ ena baca kei na kuvu ni qele, Sa kakaca na kuliqu ka sa boi ca mai.
- ⁶ "Na noqu veisiga sa totolo cake mai na nona tali na dautali sulu, ka sa vakaoti ga ka sega nai nuinui.
- ⁷ Mo nanuma ni noqu bula sa cagi walega! Ena sega ni kunea tale na ka vinaka na mataqu.
- ⁸ Na matai koya sa raici au ena sega ni qai raici au tale; Ni sa vakaraici au tiko na matamuni, au sa sega ni qai kune.

- ⁹ Me vaka ni sa seavu na o ka lako tani yani, Sa vakakina o koya sa lako sobu ki nai bulubulu ni na sega ni lako cake tale mai.
- ¹⁰ Ena sega ni lesu tale mai ki nona vale, Se me kilai koya tale na nona yasana.
- ¹¹ "O koya oqo au na sega kina ni tarova na gusuqu; Au na vosa ena rarawa bibi ni yaloqu; Au na didi e na gaga ni lomaqu.
- ¹² Oi au beka e dua na wasawasa, se dua na gata ni wasawasa, o ni sa lesia kina e dua me vakatawai au?
- ¹³ Ni'u sa tukuna, 'Ena vakacegui au na noqui mocemoce, Na noqui davodavo e na vakaceguya na noqu didi,'
- ¹⁴ O ni sa qai vakarerei au ena tadra ka vakadomobulataki au ena raivotu,
- ¹⁵ Sa mani digitaka kina na yaloqu na kukuna kei na mate ni vinaka cake ka ca na yagoqu.
- ¹⁶ Au sa vakasisilataka na noqu bula; Au na sega ni bula tikoga me sega ni mudu. Mo ni laivi au ga, ni sa cagi walega na noqu veisiga.
- ¹⁷ "Na cava na tamata, Mo ni vakalevulevui koya kina, Mo ni vagolea kina kivua na Yalomuni,
- ¹⁸ Mo ni sikovi koya kina ena veimataka, Ka vakatovolei koya ena veigauna kecega?
- ¹⁹ Me vakacava na kena dede? Mo ni na sega ni vagolea tani na Matamuni mai vei au, Ka laivi au tu me yacova ni'u sa tiloma na noqu weli?
- ²⁰ Au sai valavala ca li? Na cava au a cakava vei Kemuni, Oi Kemuni sa dau-wanonova na tamata? Na cava o ni a digitaki au kina me'u Nomuni takete, Au sa yaco kina me'u ka ni oca vei au ga?
- ²¹ Ena vuku ni cava o ni sega kina ni bokoca na noqu caka cala, ka kauta tani na noqui valavala ca? Ia oqo au na qai davo sobu ena kuvu-ni-soso, ka o ni na qai vakasaqarai au vagumatua, Ia au sa sega ga ni kune."

CHAPTER 8

Sa qai vosa o Vilitati na Suaiti, ka vaka:

- ² "Ena vakacava na dede ni nomu na tukuna tiko na veika oqo, kei na vosa ni gusumu me vaka na cagi kaukauwa?
- ³ Na Kalou beka e via vakacataka na lewa? Se sa via vukica beka o Koya sa Kaukauwa na lewa dodonu?
- ⁴ Kevaka era sai valavala ca vua o ira na luvemu, Sa biuti ira tani o Koya ena vuku ni nodra talaidredre.
- ⁵ Kevaka o na vakasaqara taudonu na Kalou, Ka vakacabora na nomu kerekere vei Koya sa Kaukauwa,
- ⁶ Kevaka o sa savasava ka dodonu, E dina sara ni na yadra mai ena vukumu o Koya, Ka na vakasaututaka tale na nomui tikotiko dodonu.
- ⁷ E dina ga ni a lailai na nomui tekitekivu, Ia na nomui cavacava ena tubu me levu sara.
- ⁸ "Ia mo taroga mada, yalo vinaka, me baleti ira nai tabatamata mai liu, Ka mo nanuma na ka era a kunea na nodra qase;
- ⁹ Ni da a qai sucu walega e nana, ka sega ni dua na ka eda se kila, Ni se vaka walega na yaloyalo na noda siga e vuravura.
- ¹⁰ Era na sega beka ni vakavulici iko, ka tukuna vei iko, Ka cavuta na vosa mai na lomadra?

- ¹¹ "Ena tubu li na tiri ke sega na lolobo? Ena bulabula beka na kuta ke sega na wai?
- ¹² Ka ni se drokadroka tu ka sega ni tamusuki, Ena malai totolo vei ira na co kecega.
- ¹³ Sa vakakina na nodra sala o ira kecega sa guilecava na Kalou; Ia ena rusa kece na ka era nuitaka na dauveivakaisini,
- ¹⁴ Na nodra nuidei e muduki laivi, Kei na nodra vakararavi e viritalawalawa.
- ¹⁵ E ravita na nona vale, ia ena sega ni tu. Ena taura matua, ia ena sega ni dei.
- ¹⁶ Sa tubu drokadroka o koya ena siga, ka vakateteve na tabana e nona were.
- ¹⁷ Na wakana e ubia na veivatu, ka vakasaqara e dua na tikina e loma ni vatu.
- ¹⁸ Kevaka e vakarusai o koya mai na nona yasana, Ena qai cakitaki koya, ka vaka, 'Au a sega ni kunei iko.'
- ¹⁹ "Raica, oqo na reki ena Nona sala, Ia e na dela ni qele era tubu tale kina eso.
- ²⁰ Raica, na Kalou ena sega ni biuti ira laivi na Segga ni Cala, se maroroi ira nai valavala ca.
- ²¹ Ena vakasinaita mada na gusumu ena dredre, Kei na tebenigusumu ena reki.
- ²² O ira era cati iko era na vakaisulutaki ena madua, kei na nodra i tikotiko nai valavala ca ena vakarusai."

CHAPTER 9

Jope: E Segga Ni Dua Na Dautataro 1 Sa qai vosa o Jope, ka vaka:

- ² "E dina au kila ni sa vakakina, Ia ena dodonu rawa vakaevei na tamata ena mata ni Kalou?
- ³ Kevaka e dua sa via veileti kei Koya, Ena sega ni sauma rawa e dua na ka mai na taro e udolu.
- ⁴ Na Kalou sa vuku e lomana ka sa kaukauwa vakaidina. O cei mada me bau yalo kaukauwa Vua ka qai tubu vakalevu?
- ⁵ O Koya e kauta tani na veiulunivanua, ka ra sa sega ni kila Ni sa vukici ira ena Nona cudru;
- ⁶ O Koya e yavalati vuravura tani mai na kena yasana, ka ra sa sautaninini na kena duru;
- ⁷ O Koya e vakarota na mata-ni-siga, ka sa sega ni cadra; E sogolati ira na kalokalo;
- ⁸ O Koya e tevuka vakai Koya ga na lomalagi, ka butuka na dela ni ua ni wasawasa;
- ⁹ O Koya e bulia na Bea, Oraioni, kei na Peleiatisi, Kei na veiyasana vuni ena ceva;
- ¹⁰ O Koya e cakava na ka lelevu e sega ni kilai rawa, Io, na ka e veivakurabuitaki e sega ni wiliki rawa.
- ¹¹ Kevaka e lako volekati au, au sega ni raici Koya; Ke sa siviti au, au sega ga ni kunei Koya;
- ¹² Kevaka sa kauta tani o Koya, ia o cei me tarovi Koya? O cei me tukuna vua, 'Na cava o ni sa kitaka?'
- ¹³ Na Kalou ena sega ni vakasuka na Nona cudru, o ira era totaki ira na viavialevu era na davo vakatobuicu ga e Matana.
- ¹⁴ "Au na sauma rawa vakacava na Nona vosa, se digitaka vakacava na noqu vosa me'u tukuna vua?
- ¹⁵ E dina ga me'u a yalododonu, au na sega ga ni vosa rawa Vua; Au na kerea ga na loloma vei Koya sa lewai au.
- ¹⁶ Kevaka au a kaci, ka rogo mai vei au o Koya, Au na sega ga ni vakabauta ni sa rogoca

o Koya na domoqu.

17 Ni sa qaqiraki au o Koya ena cava, Ka vakaikuritaka na noqu mavoa ni sega na vuna.

18 O Koya ena sega ni laivi au me'u cegu rawa, Ia sa vakasinaiti au ena yaloca.

19 Kevaka e ka ni kaukauwa, ia sa kaukauwa dina ga o Koya; Ia ke ka ni lewa dodonu, o cei me na lokuca na noqu siga ena vale ni veilewai?

20 E dina me'u a yalododonu, na gusuqu ga ena vakacalai au; E dina me'u a sega ni beitaki rawa, ena vakadinadinataki ni'u yalovakatani.

21 "E sega na noqu cala, ia au sega ni kilai au vinaka; Au sa cata na noqu bula.

22 Na ka kece oqori e dua ga; o koya oqo au sa tukuna kina, 'O Koya e vakarusai ira vata na yalododonu kei nai valavala ca.'

23 Kevaka e veivakamatei vakasauri na kuita, E dredrevaka o Koya na ka era vakatovolei kina na sega cala.

24 Sa soli o vuravura ki na ligadra nai valavala ca. Sa tabonaka o Koya na matadra na kena turaganilewa. Kevaka e sega ni o Koya, o cei tale beka?

25 "Sa qai totolo na noqu siga ka bera na daucici; Era sa dro tani, era sa sega ni kunea na vinaka.

26 Sa lako siviti keda me vaka na waqa totolo, Me vaka na ikeli sa vukaca na kena.

27 Kevaka au sa tukuna, 'Au na guilecava na noqu didi, au na biuta na noqu mataveveku, ka matadredredre mai,'

28 Au sa rerevaka na noqu rarawa kecega; Au sa kila ni o ni na sega ni vagalalataki au.

29 Ke'u sa vakacalai ga, Me'u qai oca wale ena vuku ni cava?

30 Kevaka au sa vuluvulu ena wai ni uca-cevata, Ka savata na ligaqu e na sovu,

31 Ia o ni na vakanunuvi au ena tobu, Ena qai vakasisilataki au na noqui sulu.

32 "Ni o Koya e sega ni tamata me vakataki au, Me'u vosa rawa vua, Se me keirau lako vata rawa ki na vale ni veilewai.

33 Se me dua na dautataro ena keirau maliwa, o koya me rawa ni tabaki keirau ruarua ena ligana.

34 Me kauta tani mada vei au o Koya na Nona kuita, Ia me kakua ni vakarerei au ena Nona veivakarerei.

35 Au na qai vosa ka sega ni rerevaki Koya, Ia e sega ni vakakina vei au.

CHAPTER 10

"Na yaloqu sa cata sara na noqu bula; Au na soli au me'u didi walega, Au na vosa ga ena gaga ni yaloqu.

2 Au na tukuna vua na Kalou, 'Mo ni kakua ni vakacalai au; Mo ni vakatakila vei au se cava o ni sa veileti kina kei au.

3 E vinaka beka vei Kemuni Mo ni ia na veivakararawataki, Mo ni beca talega na cakacaka ni Ligamuni, Ka matadredredre ni ra bose nai valavala ca?

4 Sa vakalewe beka na Matamuni? Se o ni raica beka na ka me vaka na rai ni tamata?

5 E tautauvata beka na Nomuni siga kei na nodra siga na tamata? Se tautauvata na Nomuni veiyabaki kei na veisiga ni tamata kaukauwa,

6 Mo ni vakataroga kina na noqu cala Ka vakasaqara na noqui valavala ca,

7 E dina ga ni o ni kila ni'u sega ni tamata ca, Ka sega e dua me veivakabulai rawa mai na Ligamuni?

- ⁸ 'Na Ligamuni sa buli au ka ukutaki au, Sa cakava kece na tikiq me duavata; ia o ni sa vakarusai au ga.
- ⁹ Mo ni nanuma mada, au masu, o ni sa buli au me vaka na qele. Ia o ni na vakalesui au tale beka me'u kuvu-ni-soso?
- ¹⁰ O ni a sega beka ni livi au yani me vaka na wai ni sucu, Ka buli au me vaka nai buli bata,
- ¹¹ Ka vakaisulutaki au ena kuliqu kei na lewequ, Ka semati au ena suiqu kei na ua?
- ¹² O ni a solia vei au na bula kei na loloma, Ia na Nomuni dauraici au sa maroroi kina na yaloqu.
- ¹³ 'Ia na ka kece oqo o ni sa vunia e Lomamuni; Au sa kila ni sa tiko vei Kemuni na ka oqo:
- ¹⁴ Kevaka au sai valavala ca, o ni sa qai nanuma tiko, o ni na sega talega ni vakadonui au mai na noqu caka ca.
- ¹⁵ Kevaka au sai valavala ca, ena ca vei au; Ia kevaka au sa caka dodonu, au na sega ni laveta cake rawa na uluqu. Au sa luvu ena madua; Raica na noqu vakaloloma!
- ¹⁶ Kevaka au sa vakalevulevui, o ni sa vakasavi au me vaka na laioni daukata, Ia o ni sa vakaraitaki Kemuni ni o ni uasivi cake vei au.
- ¹⁷ O ni sa lesia na Nomuni i vakadinadina vou me ra beitaki au, o Ni sa vakalevutaka na nomuni cudru vei au; Na veisau vovou kei nai valu sa yaco vei au.
- ¹⁸ 'Na cava na vuna o ni a kauti au kina mai na kete? Io, ni'u sa rusa ga ka sega na mata me raici au!
- ¹⁹ Au sa qai vaka ni'u sa sega ga, Ena qai vaka ga ni'u sa colati mai na kete ki nai bulubulu.
- ²⁰ Sa sega beka ni vica walega na noqu siga? Sa rauta! Ni laivi au ga, me'u vakacegu vakalailai mada,
- ²¹ Ni bera ni'u qai lako yani ki na vanua sa sega tale kina na lesu mai, Io ki na vanua butobuto kei na yaloyalo ni mate,
- ²² E dua na vanua butobuto me vaka na butobuto loaloa, Me vaka na yaloyalo ni mate, sa sega kina nai tuvatuva, Mai kea na rarama mada ga sa vaka na butobuto."

CHAPTER 11

Sa qai vosa o Sofa na Neamataiti, ka vaka:

- ² "Me sega beka ni saumi na vosa e vuqa? Se me na vakadonui beka na tamata dauvosa?
- ³ Me ra tiko lo beka na tamata ena vuku ni nomu vosa sega ni yaga? Ia me sega beka ni vunauci iko e dua ni o sa ia na veivakalialiai?
- ⁴ Ni o sa tukuna, 'Sa savasava na noqui vakavuvuli, Au sa savasava talega e matamuni.'
- ⁵ Ia oqo me vosa mada na Kalou, Ka dalaga me sereki iko,
- ⁶ Me na qai vakaraitaka vei iko o Koya na ka vuni me baleta na vuku! Ni na vakaruataka na nomu maqosa. Mo qai kila ni lailai na ka e gadreva vei iko na Kalou, E lailai sobu mai na ka e dodonu mei sau ni nomu caka cala.
- ⁷ "E rawa beka ni o vakasaqara na ka titobu ni Kalou? O na kunea rawa beka nai yalayala ni Nona Kaukauwa?
- ⁸ Sa yawa siviti lomalagi na kena cecere " na cava o na kitaka rawa? Sa yawa siviti etesi na kena titobu - na cava o na kila rawa?

- ⁹ Na kedra i vakarau sa balavu cake ki na vuravura, ka rabailevu cake ki na wasawasa.
- ¹⁰ "Kevaka sa lako sivita o Koya, vesuka, ka soqona vata me ra lewai, o cei me na tarovi Koya rawa?
- ¹¹ Ni sa kilai ira na tamata lasulasu; Sa raica talega na caka ca. Ena sega beka ni kauwaitaka?
- ¹² Na tamata e lala nona qavokavoka ena qai vuku, Ni sa sucu me tamata na luve ni asa kila.
- ¹³ "Kevaka o na vakarautaka na yalomu, Ka dodoka na ligamu vei koya;
- ¹⁴ Ke sa tu na ca e ligamu, ia o sa biuta laivi vakayawa, ka sega ni maroroya tiko nai valavala ca ena nomu veivale laca;
- ¹⁵ O na qai ta cake ka na sega ni tauvi duka na matamu; Io, e rawa ni o na tiko dei, ka sega ni rere;
- ¹⁶ Baleta ni o na guilecava na nomu vakaloloma, o na nanuma ga me vaka na wai sa drodro tani yani;
- ¹⁷ Kei na nomu bula ena qai serau cake mai na rarama ni siga levu. Kevaka mada ga o butobuto o na qai vaka na mataka.
- ¹⁸ Ia o na qai nuidei, baleta ni sa tu nai nuinui; Io, o na vakekeli voli, ka tiko sobu ena vakacegu.
- ¹⁹ O na dabe sobu talega, ka na sega ni dua me vakarerei iko; Io, e lewe vuqa era na kerea na nomu veitokoni.
- ²⁰ Ia na matadra nai valavala ca e na oca, Ka ra na sega ni dro rawa, Kei na nodra i nuinui " na bula sa yali!"

CHAPTER 12

Sa qai sauma o Joep, ka vaka:

- ² "E dina ni dou sa tamata ga, Ia na vuku ena mate vata kei kemudou!
- ³ Ia e tu talega vei au na lomavuku me vaka sa tu vei kemudou; Au sa sega ni ca sobu vei kemudou. E dina, o cei e sega ni kila na ka vakaoqori?
- ⁴ "Oi au e dua era sa vakalialia na nonai tokani, E dua e masu vua na Kalou, ka sa rogoci koya o Koya, Na tamata yalododonu ka sega ni cala era sa vakalialia.
- ⁵ Na cina e beci ena nona vakanananu e dua sa tiko vakacegu; E vakarautaki ga me baleti koya sa voleka ni tidara na yavana.
- ⁶ Na nodra veivale laca na daubutako sa sautu, Kei ira na dau vakacudruya na Kalou era sa tiko dei " ena ka sa dausolia vei ira na Kalou.
- ⁷ "Ia oqo mo tarogi ira mada na manumanu kila, era na vakavulici iko; Kei ira na manumanu vuka, ia era na tukuna vei iko;
- ⁸ Se vosa ki na vanua, ia ena vakavulici iko; Kei na ika ni waitui ena vakamacalataka vei iko.
- ⁹ O cei vei ira oqori me sega ni kila Ni sa cakava na ka oqo na Liga i Jiova,
- ¹⁰ Sa tiko e ligana na nodra bula na ka kecega sa bula, Kei nai cegu ni tamata kecega?
- ¹¹ E sega li ni vakatovolea na vosa na daliga ka tovolea talega na kena kakana na gusu?
- ¹² Sa tu na vuku vei ira na qase, Kei na yalomatua vei ira sa vua na nodra siga.
- ¹³ "Sa tu vei Koya na vuku kei na kaukauwa, Sa Nona na lewa dina kei na yalomatua.
- ¹⁴ Kevaka sa basuka sobu o Koya e dua na ka, ena dredre me tara cake tale; Kevaka sa

vesuka o Koya e dua na tamata, ena sega ni sereki rawa tale.

¹⁵ Kevaka sa tarova o Koya na wai, ena mamaca na vanua; Kevaka sa vakadrodroya tale o Koya na wai, ena luvuci vuravura.

¹⁶ Sa tu vei Koya na kaukauwa kei na vuku. E Nona o koya sa vakacalai kei koya sa veivakacalai.

¹⁷ Sa kauti ira tani vakabobula na daunivakasala, Ka vakasesei ira na daunilewa.

¹⁸ Sa sereka na kedra i vesu na tui, Ka vauca na tolodra ena i vau.

¹⁹ Sa kauti ira tani vakabobula na turaga, Ka vakabalei ira na qaqa.

²⁰ Sa tabaki ira sobu na tamata dina me ra kua ni vosa, Ka kauta tani na nodra yalomatua na qase.

²¹ Sa sovaraka na Nona veibeci vei ira na turaga, Ka kauta tani na nodra i yaragi na qaqa.

²² Sa vakarairaitaka na veika titobu mai na butobuto, Ka kauta mai na yaloyalo ni mate ki na rarama.

²³ Sa vakalewevuqataki ira na veimatanitu, Ka sa vakarusai ira tale; Sa vakalevutaka na veimatanitu, Ka sa tuberi ira.

²⁴ Sa kauta tani na nodra yalomatua na turaga ni kai vuravura, Ka sa vakasesei ira voli ena lekutu sa sega kina na sala.

²⁵ Era vakayayamo voli ena butobuto ka sa sega na rarama, Ka cakava o Koya mera tatabalebale tu me vaka na tamata mateni.

CHAPTER 13

"Raica, na mataqu sa raica na ka kecega oqo, Sa rogoca na daligaqu ka sa kila.

² Na ka dou kila, au kila talega; Au sega ni ca sobu vei kemudou.

³ Ia au na viavosa vei Koya sa Kaukauwa, Au na vinakata me keirau veitarogi kei na Kalou.

⁴ Ia oi kemudou sa daubulia na lasu, Dou sa vuniwai e sega walega na betena.

⁵ Oi, ke dou tiko lo mada, Ena qai nomudou vuku sara ga oqori!

⁶ Dou rogoca mada na noqu vakatutusa, Ka vakarorogo ki na vakatakekere ni tebenigusuqu.

⁷ Dou na vosa ca beka ena vuku ni Kalou, Ka vosa vakaveivakaisini ena Vukuna?

⁸ Dou na vakaraitaka beka na nomudou totaki Koya? Dou na ia li na veileti ena vuku ni Kalou?

⁹ Ena vinaka beka ni sa vakasaqarai kemudou o Koya? Se rawa beka vei kemudou mo dou vakalialiai Koya, me vaka sa ia e dua vua na tamata?

¹⁰ Ena vunauci kemudou vakaidina o Koya, Kevaka dou sa vakadonui ira lo na tamata.

¹¹ Ena sega beka ni vakarerei kemudou na Nona i tovo vakaturaga, se na sega ni kani kemudou na rerevaki Koya?

¹² Na nomudou vosa vakaibalebale sa dravusa ga, Na nomoudou sasabai nai sasabai qele.

¹³ "Dou galu mada ga, ka laivi au me'u vosa, qai veitalia na cava me na yacovi au!

¹⁴ Na cava me'u katia kina na lewequ e batiqu, Ka taura e ligaqu na noqu bula?

¹⁵ Ke sa vakamatei au o Koya, ia au na vakararavi ga Vua. E vaka kina, au na vakadinadinataka na noqui valavala e Matana.

¹⁶ O Koya talega me noqui Vakabula, Ni sega na tamata dauveivakaisini me toro rawa

vua.

- 17** Dou rogoca vakavinaka na noqu vosa, Kei na noqui tukutuku ena daligamudou.
- 18** Raica, oqo au sa vakarau tu ki na veilewai, Au sa kila ni'u na vakadonui.
- 19** O cei o Koya ena veilewai kei au? Ke'u na galu ga oqo, au na rusa.
- 20** "E rua ga na ka Mo ni kakua ni cakava vei au, Au na qai sega ni vunitaki au vei Kemuni;
- 21** Mo Ni kauta vakayawa tani vei au na Ligamuni, Me kakua talega ni vakarerei au na Nomuni rerevaki.
- 22** Mo ni kaci, au na qai rogo yani; Se me'u vosa mada, Mo ni qai rogo mai vei au.
- 23** E vica beka na noqu caka cala, kei na noqui valavala ca? Mo ni vakatakila vei au na noqu talaidredre kei na noqui valavala ca.
- 24** Na cava o ni vunia kina na Matamuni, Ka kilakasamataki au me'u Kemuni meca?
- 25** O ni na vakarerea beka na drau-ni-kau sa cagina vaka ka vaka? Ka vakasava na vu-ni-sila malai?
- 26** Ni o ni sa vola na kequi vola gaga, Ka vota me noqu na noqui valavala ca ni'u a cauravou.
- 27** O ni sa vesuka talega na yavaqu e nai vesu kau, ka vakaraica matua na noqui lakolako kecega. Ka biuta nai yalayala ni qeteqete ni yavaqu.
- 28** "Na tamata sa luca mai me vaka na ka sa vuca, Me vaka nai sulu sa kania na sarasara.

CHAPTER 14

"Na tamata e sucu mai vua na yalewa sa vica walega na nona siga, ka sa levu na nona leqa.

- 2** Sa tubu mai o koya me vaka na se ni kau, ka sa malai tale yani; Sa dro talega me vaka na yaloyalo, ka sa sega ni tomana tikoga.
- 3** Ia o ni sa yadrava beka e dua e vakaoqo, Ka kauti au mai me daru veilewai kei Kemuni?
- 4** O cei e na kauta rawa mai e dua na ka savasava mai na ka e sega ni savasava? E sega ni dua!
- 5** Me vaka ni sa lokuci tu na nona siga, Nai wiliwili ni nona veivula sa tu vei Kemuni, o ni sa lesia na nonai yalayala me kakua ni lako sivia.
- 6** Mo ni rai tani mada mai vua me rawa ni vakacegu o koya, Me vakaotia mada na nona siga, me vaka na tamata e saumi na nona cakacaka.
- 7** "Ni sa nuitaka na vunikau, kevaka sa ta sobu, ena tubu tale, ia na kadre mai ni wakana malumu ena sega ni oti.
- 8** Ke sa qase mai na wakana ena qele, ka sa mate na vuna ena loma ni qele,
- 9** Ni sa boica ga na wai ena tubu mai Ka na vakatubura na tabana me vaka na vunikau.
- 10** Ia sa mate na tamata, ka sa bulu yani; Io ni sa solia nai otioti ni nonai cegu, ka sa e vei o koya?
- 11** E vaka ni sa yali na wai mai na wasawasa, ka sa yaco me di ka mamaca na uciwai,
- 12** Sa davo sobu vakakina na tamata ka sega ni tu cake tale. Me yacova ni sa yali o lomalagi, Era na sega ni yadra se vakaturi cake mai na nodra moce.
- 13** "Oi, Mo ni vunitaki au mada ena i bulubulu, Ka tabonaki au me oti mada na Nomuni cudru, ka lokuca vei au e dua na siga, ka nanumi au!
- 14** Kevaka sa mate na tamata, ena bula tale li o koya? Na noqu veisiga kece ni vei qaravi kaukauwa au na wawa, Me yaco mada na veisau vei au.

- ¹⁵ O ni na kaci mai, au na rogo yani vei Kemuni; o ni na vinakata na cakacaka ni Ligamuni.
- ¹⁶ Ia oqo o ni sa wilika na noqui kalawa kecega, Ia Mo ni kakua ni yadrava na noqui valavala ca.
- ¹⁷ Sa dregati e loma ni taga na noqu talaidredre, Ia o ni sa ubia na noqui valavala ca.
- ¹⁸ "Ia me vaka sa lutu e dua na ulunivanua qeqera yani, se me vaka na vatu sa kau tani mai na kena tikina;
- ¹⁹ Me vaka sa solota na vatu na wai, kei na dobui ni sa kuitaka laivi na qele mai na delai vuravura; Sa vakakina ni o ni sa vakarusa nai nuinui ni tamata.
- ²⁰ O ni sa gumatua tikoga vua ka sega ni mudu, ka sa takali yani o koya, o ni sa veisautaka nai rairai ni matana, ka vakatalai koya tani yani.
- ²¹ E ratou sa vakarokorokotaki mai na luvena, ka sa sega ni qai kila o koya; E ratou sa vakasivoi, ka sa sega ni raica o koya.
- ²² Ia ena rarawa ga na lewena ena ka o ya, Ena tagi talega kina na lomana."

CHAPTER 15

Sa qai vosa o Ilivasi na Temanaiti, ka vaka:

- ² "Me sega li na betena na vosa ni kila ka ni tamata vuku, Ka vakamamautaki koya ena cagi ni tokalau?
- ³ Ena vakadeitaki koya beka ena vosa e sega ni yaga, Se e nai vakamacala sa sega na betena?
- ⁴ Io, o sa biuta tani na rere, Ka tarova na masu ena mata ni Kalou.
- ⁵ Na nomui valavala ca sa vakavulica na gusumu, ka o sa digitaka na yame ni daulawaki.
- ⁶ Na gusumu ga sa vakacalai iko, ka sega ni oi au, Io, na tebenigusumu ga sa beitaki iko.
- ⁷ "O iko beka nai matai ni tamata ka sucu? Se o a buli e liu ka qai buli emuri na veiulunivanua?
- ⁸ O a rogoca beka na bose vuni ni Kalou? Se o yalana li na vuku me nomu ga?
- ⁹ Na cava o kila e sega ni keitou kila talega? Se cava o yalomatuataka ni sega ni tiko vei keitou?
- ¹⁰ Oi rau ruarua na ulu sika kei na qase sara e rau tiko talega vei keitou, Era qase cake sara vei tamamu.
- ¹¹ E lailai beka vei iko na veivakacegui ni Kalou, Kei na vosa malumu e cavuti vei iko?
- ¹² Na cava sa kauti iko vakatani kina na yalomu? Se ki na cava o bobo matai-dua kina,
- ¹³ Mo vakatanitaka kina na yalomu vua na Kalou, Ka vakatara me lako mai gusumu na vosa vakaoqori?
- ¹⁴ "Na cava na tamata, me rawa ni savasava o koya? Se o koya sa sucu maivua na yalewa, me rawa ni yalododonu o koya?
- ¹⁵ Kevaka sa sega ni vakadinati ira na Nona era yalosavasava na Kalou, ka sa sega ni savasava na lomalagi e Matana,
- ¹⁶ Sa qai vakaevei na tamata, o koya sa vakasisila ka dukadukali, o koya sa daugunuva na ca me vaka na wai!
- ¹⁷ "Au na tukuna vei iko, rogoci au; Na ka kecega au a raica au na vakatakila,
- ¹⁸ Na ka era a tukuna na vuku, era sega vunia e dua na ka e ciqomi mai vei ira na nodra qase,

- ¹⁹ Kivei koya ga sa soli tu vua na vanua, ka sega na tamata tani me lako siviti ira:
- ²⁰ Sa kana rarawa na tamata ca ena nona siga kecega, Ka sa vunitaki vua na dauivalavala kaukauwa na levu ni nona veiyabaki.
- ²¹ Sa rorogo tu e daligana na ka rerevaki; Ni sa sautu tiko sa yacovi koya na dauveivakarusai.
- ²² Sa sega ni vakabauta ni na lesu tale mai na butobuto, Ni sa waraki koya tu nai seleiwau.
- ²³ Sa vakasaqara voli na madrai, ka tukuna, 'Sa E vei?' Sa kila o koya ni sa voleka sara vua na siga ni butobuto.
- ²⁴ Sa vakarerei koya na rarawa kei na yaluma; Era gumatua vua, me vaka na tui sa vakarau ki nai valu.
- ²⁵ Ni sa dodoka o koya na ligana vua na Kalou, Ka sa vakaukauwataki koya me veivala kei Koya sa Kaukauwa,
- ²⁶ Sa cici vakadomoqa vei Koya ena nonai sasabai kaukauwa, ka sukuksukura.
- ²⁷ "E dina ga ni sa ubia na matana e nona uro, Ka sa vakabibitaka na tolona ena uro,
- ²⁸ Sa tiko ga o koya ena veikoro lala, Ena veivale sa sega e vakatawana, Ka sa nakiti tu me ra rusa.
- ²⁹ Ena sega ni vutuniyau o koya, ena sega talega ni tomani tiko na nona rawa ka, Ena sega talega ni roboti vuravura na nonai yau.
- ³⁰ Ena sega ni lako tani mai na butobuto; Ena raqosa na tabana ena yameyame-ni-buka, Ka na takali talega o koya e nai cegu ni gusuna.
- ³¹ Me kakua ni vakararavi ena ka e sega na betena, ka vakaisini koya, Ni na nonai cocovi na ka e sega na betena.
- ³² Ni na rawati ni se bera na nona gauna, Ka na sega ni na drokadroka mai na tabana.
- ³³ Ena kuretaka sobu o koya na vuana vou me vaka na vaini, Ka na mimira na sena me vaka na olive.
- ³⁴ Ni na lala na nodra i soqosoqo na dauveivakaisini, Ia na buka waqa ena kania na nodra veivale na dauveivaqumi.
- ³⁵ Era sa buketetaka na ca ka vakasucuma na lasu; Na ketedra sa vakarautaka tu na veivakaisini."

CHAPTER 16

Sa qai sauma o Jope ka vaka:

- ² "E vuqa na ka vakaoqo au sa rogoca; Na dauveivakacegui vakaloloma oi kemudou kecega!
- ³ Ena oti rawa beka na vosa wale? Se na cava beka e vakauqeti kemudou mo dou vosa mai?
- ⁴ Au rawa talega ni vosa me vakataki kemudou, Kevaka sa sosomitaka na yaloqu na yalomudou. Au rawa ni binia me levu na vosa e coqai kemudou, Ka kurea na uluqu vei kemudou;
- ⁵ Ia au na qai vakaukauwataki kemudou ga ena gusuqu, Kei na veivakacegui ni tebenigusuqu ena vakaotia na nomudou rarawa.
- ⁶ "Ke'u mani vosa, ena sega ni vakacegui kina na noqu rarawa; Kevaka au na galu ga, au na qai vakacegui vakacava?
- ⁷ Ia, oqo sa qai vakaocataki au o Koya; o ni sa vakayalia na wekaqu kecega.

- ⁸ Ia, o ni sa vakasalulutaki au, oqori sai vakadinadina vei au; Ia, na noqu suivotu sa rairai mai ka sa vakadinadina e mataqu.
- ⁹ Sa dresulaki au na Nona cudru, ka sa cati au; Sa quruta na batina vei au; Na kequ meca sa mata cudrucudru mai vei au.
- ¹⁰ Sa dalaga vei au na gusudra, Era sa sabica na baluqu ena veivakalialiai, Era sa soqoni vata mera coqai au.
- ¹¹ Sa kauti au yani na Kalou vei ira na tamata ca, Ka soli au yani ki na ligadra nai valavala ca.
- ¹² Au a tiko vakacegu, ia sa qai voroki au o Koya; Sa taura talega na domoqu, ka vorovorolaki au; Sa vakaturi au me'u Nona takete,
- ¹³ O ira na Nona dauvanavana era sa vakavolivoliti au. Sa suaka na utoqu o Koya ka sega ni loloma; Sa sovaraka yani na wai ki na qele.
- ¹⁴ Sa vakamavoataki au wasoma; Sa cicivi au mai me vaka na tamata i valu.
- ¹⁵ "Au a cula nai sulu taga me ubia na kuliqu, Ka vakadavora sobu na uluqu ena kuvu-ni-soso.
- ¹⁶ Na mataqu sa dukaveluvelu mai na tagi, Ka sa toka ena bekabeka-ni-mataqu na yaloyalo ni mate;
- ¹⁷ E dina ga ni sa sega ni tu e ligaqu nai valavala kaukauwa, Kei na noqu masu e savasava.
- ¹⁸ "Isa qele, kakua ni gunuva na noqu dra, Me kakua talega na vanua me cegu kina na noqu tagi!
- ¹⁹ E dina oqo ni sa tiko mai lomalagi o Koya sa dautukuni au, Kei na noqui vakadinadina sa tiko mai cake.
- ²⁰ E ratou sa vakalialiai au na noqui tokani; Sa tuturu na wai ni mataqu vua na Kalou.
- ²¹ Sobo, me dua mada ga e kerekere ena vukuna e dua tale na tamata vua na Kalou, Me vaka sa kerekere e dua na tamata ena vuku ni wekana!
- ²² Ni sa na oti mada e vica ga na yabaki, au na qai lako yani ena sala au na sega ni lesuva tale mai.

CHAPTER 17

"Sa kavoro na utoqu, sa oti na noqu siga, Sa waraki au tu nai bulubulu.

- ² E sega li ni ra tiko kei au na dauveivakalialiai? Ka sega li ni qara tiko na mataqu ki nodra veivakacudrui?
- ³ "Ia oqo Mo ni biuta mada e dua na veiyalayalati vei au kei Kemuni. O cei mada o koya ena lululu kei au?
- ⁴ Ni o ni sa tabonaka na lomadra me ra kakua ni vuku; o koya oqo o ni na sega kina ni vakalevulevui ira.
- ⁵ O koya e vosaveicavilaki vei ira na wekana, Ena boko na matadratou na luvena.
- ⁶ "Ia sa cakava o Koya mera vosabeci au na tamata, ka'u sa vaka e dua era sa kasivita na matana o ira na tamata.
- ⁷ Sa buwawa talega na mataqu ena vuku ni rarawa, Ka sa vaka na yaloyalo na tikiqu kecega.
- ⁸ Ena kurabui o ira na yalododonu e na ka oqo, Ena yavala o koya na sega cala me vorati koya na dauveivakaisini.
- ⁹ Io na yalododonu ena lako dei tiko e nona sala, Kei koya talega sa liga savasava ena

kaukauwa cake tikoga.

¹⁰ "Dou yalovinaka, dou lesu tale mai, oi kemudou kecega, Ni'u sa sega ni kunea vei kemudou e dua na tamata vuku.

¹¹ Sa oti yani na noqu siga, sa muduki tani na noqui naki, E vaka kina na nanuma ni lomaqu.

¹² Era sa vukica na bogi me siga; 'Sa voleka na rarama, 'era kainaka ki na mata ni butobuto.

¹³ Ke'u sa waraka nai bulubulu me noqu vale, Ke'u sa cakava na noqui mocemoce ena butobuto,

¹⁴ Ke'u sa tukuna ki na vuca, 'O iko na tamaqu,' Se ki na baca-ni-qele, 'O iko na tinaqu kei na ganequ,'

¹⁵ Sa qai e vei na noqui nuinui? Ia na noqui nuinui, o cei ena raica rawa?

¹⁶ Era na lako sobu li ki na matamata kei Etesi? Eda na kunea vata beka na vakacegu ena kuvu-nisoso?"

CHAPTER 18

Sa qai sauma o Vilitati na Suaiti, ka vaka:

² "O na tinia ninaica na vosa? Mo yalomatua mada, ia e muri keitou na qai vosa.

³ Na cava keitou sa okati kina me manumanu kila; Ka raici sobu me yalowai e matamu?

⁴ O iko ka dresulaki iko ena nomu cudru, Ena biu laivi beka o vuravura ena vukumu? Se na kau laivi beka na veivatu mai na kena tikina?

⁵ "Ia na nodra rarama nai valavala ca ena boko laivi, Ena sega talega ni serau na lidi ni nona bukawaqa.

⁶ E na butobuto na rarama e na nona valelaca, Ena bokoci talega na cina e toka e tikina.

⁷ Nai kalawa ni nona kaukauwa ena vakalekalekataki, Kei ira na nona daunivakasala era na vakabalei koya sobu.

⁸ Ni sa vuni nona biu ki na lawa na yavana, Ka sa lakova yani o koya nai cori.

⁹ Ena coriti koya e na bukubuku ni yavana na tudai, Ka sa vesuki koya nai cori.

¹⁰ Sa vuni e na qele na kenai cori, Kei na kena soki e na sala.

¹¹ Ena vakarerei koya na ka rerevaki e na veiyasana, Ka na cicimuria na yavana.

¹² Ena kania na nona kaukauwa na viakana, Ena volekata sara na sarisarina na rusa.

¹³ Ena kania na kaukauwa ni kulina; Na ulumatua kei mate ena kania na tikina.

¹⁴ Sa cavuivuvutaki o koya mai na veitaqomaki ni nona vale, Era vakauti koya vua na tui dauveivakarerei.

¹⁵ Era tiko e na nona vale o ira era sega ni nona; Ena vakamiraka na sulifure kina nonai tikotiko.

¹⁶ Ena madu na wakana e ra, ka sa malai na tabana e cake.

¹⁷ Ena yali na nona nanumi e vuravura, Ena sega ni kune na yacana vei ira na yaca e rogo.

¹⁸ Ena vakasavi o koya mai na rarama ki na butobuto, Ena vakasesei tani e vuravura.

¹⁹ Ena sega na luvena se nona kawa vei ira na nona tamata, Ena sega talega e vo tiko e na nonai tikotiko.

²⁰ Era na kurabuitaka na nona gauna o ira mai na ra, Ka sa kani ira mai na tokalau na

rere.

²¹ Sa vaka dina ga oqo na nodra i tikotiko na tamata ca, Ka sa vakaoqo na yasana nei koya sa sega ni kila na Kalou."

CHAPTER 19

Sa qai sauma o Jope, ka vaka:

² "Ena vakacava na dede ni nomudou vakararawataka na yaloqu, Ka vorolaki au vakalalai ena Vosa?

³ Sa vakatini na nomudou vosavakacacataki au; Dou sega ni bau madua ni dou sa cala vei au.

⁴ Ia ke dina ni'u a cala dina ga, E na tu ga vei au na noqu cala.

⁵ Kevaka e dina ni dou sa via vakalevulevui kemudou vei au, Ka beitaki au e na ka au rogo ca kina,

⁶ Dou kila oqo ni koya na Kalou sa vakacalai au, Ka coriti au e na Nona lawa.

⁷ "Raica, ke'u sa qoqolou e na vuku ni cala, Au sega ga ni rogoci. Ke'u tagi vakadomoilevu, e sega ga ni yaco na lewa dodonu.

⁸ Sa viribaita na noqu sala o Koya, me'u dredre ni lako, Ka sa vakabutobutotaka na noqui lakolako.

⁹ Sa luvata tani vei au na noqui ukuuku, Ka sa kauta tani nai sala mai na uluqu.

¹⁰ Sa basuraki au sobu e na veitikiqu, ia au sa yali; Na ka au nuitaka sa cavaraka o Koya me vaka na kau.

¹¹ Sa vakawaqa talega vei au o Koya na Nona cudru, Ka sa wiliki au o Koya me vaka e dua vei ira na kena meca.

¹² Sa lako vata mai o ira na Nonai valu, ka bulia na nodra sala me rawai au; Era sa vakavolivolita vakaivalu na noqui tikotiko.

¹³ "Sa vakayawataki ira na wekaqu vei au, Ka ra sa qai muduki tani vei au o ira na kai noqu.

¹⁴ Era sa lasu na wekaqu, Ka ra sa guilecavi au o ira na noqui tokani voleka.

¹⁵ O ira era tiko e na noqu vale, kei ira na noqu vada, era sa okati au me'u vulagi; Au sa kai tani e matadra.

¹⁶ Au kaciva na noqu tamata, ka sega ni rogo mai o koya; Au vakamasuti koya e na gusuqu.

¹⁷ Sa boi ca vua na watiqu na noqui cegu, Ka ra sa vakasisilataki au o ira na luve ni yagoqu.

¹⁸ O ira mada ga na lalai era sa beci au; Au a tu cake, ka ra sa vosacataki au.

¹⁹ Era vakasisilataki au kecega na noqui tokani voleka, Kei ira au sa lomana era sa vuki tani vei au.

²⁰ Na sui qu e kabita matua na kuliqu kei na lewequ, Ka'u a dro bula ga e na kuli ni batiqu.

²¹ "Dou lomani au mai, dou lomani au mai, oi kemudou na wekaqu; Ni sa tarai au na Liga ni Kalou!

²² Na cava dou sa vakacacani au kina me vaka sa cakava na Kalou, Ka sega ni mamau e na lewequ?

²³ "Oi, me volai mada na noqu vosa! Oi, me volai mada e nai vola!

²⁴ Me ceuti na vatu e na peni kaukamea kei na uma, me sega ni mudu!

- ²⁵ Ni'u sa kila sa bula na noqui Vakabula, Ni na tu dina talega o Koya e vuravura e na siga mai muri;
- ²⁶ Ka ni sa vakarusai oti na kuliqu, oqo ga au sa kila, Au na raica na Kalou e na yago oqo,
- ²⁷ O Koya au na raica dina sara oi au, E na raica dina na mataqu, ka sega ni dua tani. Sa ka levu na gagadre ni yaloqu e lomaqu!
- ²⁸ Kevaka mo dou tukuna, 'Keitou na vakacacani koya vakacava?' " Baleta na dina ni ka o ya e kune vei au,
- ²⁹ Mo dou rerevaka nai seleiwau e na vukumudou; Ni cudru ena kauta mai na veivakarusai mai nai seleiwau, Mo dou kila kina ni na dua na lewa."

CHAPTER 20

Sa qai sauma o Sofa na Neamataiti, ka vaka:

- ² "O koya oqo sa uqeti au kina na nanuma ni lomaqu me'u vosa, Ka'u sa kusarawa e na vuku ni ka oqo.
- ³ Au sa rogoca na vunau me'u madua kina: A sa uqeti au matua na yaloqu me'u sauma yani.
- ⁴ "O a sega beka ni kila makawa na ka oqo, Mai na gauna e vakatikori kina na tamata e vuravura,
- ⁵ Ni dau lekaleka ga na nodra marau ni qaqa nai valavala ca, Kei na nodra reki na dauveivakaisini e vakalailai walega?
- ⁶ E dina ke yacovi lomalagi mada ga na nona totoka, Ka yaco ki na o na uluna,
- ⁷ Ia o koya ena rusa laivi ga me vaka na nona benu; o ira era a raici koya era na tukuna, 'E vei o koya?'
- ⁸ O koya ena vuka tani yani me vaka na tadra, ka na sega ni kune tale; Io, o koya ena vakasavi tani me vaka na raivotu e na bogi.
- ⁹ Na mata e a raici koya ena sega ni kunei koya tale, Se me na kunei koya tale na nona vanua.
- ¹⁰ Na luvena era na qara na nodra veitokoni na dravudravua, Kei na ligana ena vakasuka tale mai na nonai yau.
- ¹¹ Na suina e sinai tu e na nona i valavala kaukauwa vakacauravou, Ia ena davo sobu kei koya e na kuvu-ni-soso.
- ¹² "E dina ga ni kamikamica e gusuna nai valavala ca, Ka vunia tu o koya e ruku ni yamena,
- ¹³ E dina ga ni maroroya tu o koya, ka sega ni cakitaka, Ka se kubuta tu ga e na gusuna,
- ¹⁴ Ia sa gaga mai na kena kakana e ketena; Ka sa weli gaga ni gata mai e lomana.
- ¹⁵ Sa tiloma sobu nai yau, ka luaraka cake tale; Na Kalou e biuta tani mai na ketena.
- ¹⁶ Ena domica o koya na weli gaga ni gata; Na yame ni gata ena vakamatei koya.
- ¹⁷ O koya ena sega ni raica na wai drodro, Na uciwai e drodro tu kina na o ni kei na uro ni waini- sucu.
- ¹⁸ O koya ena vakasuka tale na vua ni nona buno, ka na sega ni tiloma; Mai nai yau e rawa ena bisinisi o koya ena sega ni rekitaka.
- ¹⁹ Ni sa vakasaurarataka ka biuta na dravudravua o koya, E kovea o koya na vale e a sega ni tara.
- ²⁰ "Baleta ni sega kila o koya na malumalumu ni yalona, Ena sega ni maroroya o koya e

dua na ka e domona.

²¹ E sega ni vo e dua na ka vua me kania; o koya oqo ena sega kina ni tudei na ka e rawata.

²² Ena nona rawati koya vinaka ena veilecayaki kina; Na liga kecega ni vakaloloma ena tarai koya.

²³ Ni sa vakarau me vakatawana na ketena, Ena sova vua na Kalou na Nona cudru katakata, Ka na vakatauca vua ni sa kana tiko.

²⁴ Ena dro tani o koya mai nai yaragi kaukamea, Ia na gasau ni dakai varasa ena laubasikati koya.

²⁵ Sa vanataki, ka sa laubasikataka na yagona; Io, na matana makamakalivata ena laubasikataka na mina. Sa kani koya na domobula;

²⁶ Na butobuto e taucoko e vakarautaki tu me baleta na nonai yau. Na bukawaqa e sega ni irivi ena kati koya; Ena ca vei koya sa vo tiko e nona vale.

²⁷ O lomalagi ena vakaraitaka na nonai valavala ca, Ena tucake me veivala kei koya o vuravura.

²⁸ Ena lako tani na ka e tubu e nona vale, Kei na nonai yau ena drodro laivi e na siga ni nona cudruvi.

²⁹ Oqo nai votavota mai vua na Kalou me nona na tamata i valavala ca, Nai votavota sa lesia na Kalou me nona."

CHAPTER 21

Sa qai sauma o Jope, ka vaka:

² "Dou vakarorogo vakavinaka ki na noqu vosa, Ka laiva me nomudou veivakacegui na ka ga oqo.

³ Dou vosoti au mada me'u vosa, Ia ni'u sa vosa oti, dou qai ia tiko na veivakalialiai.

⁴ "Ia vei au, na noqu didi beka e baleta na tamata? Ia ke a vakakina, na cava me sega kina ni rarawa na yaloqu?

⁵ Dou raici au mada ka kurabui; Dou tabaka na gusumudou ena ligamudou.

⁶ Ia ni'u sa vakananuma mada ga au sa taqaya, Ka sa sautaninini na lewequ.

⁷ Na cava era bula tiko kina nai valavala ca ka yacova ni ra qase, Io, e yaco me ra kaukauwa vakalevu?

⁸ Era sa vakataudeitaki vata kei na nodra kawa e matadra, Kei na luvedra talega e matadra.

⁹ Sa galala mai na rere na nodra veivale, Se me tau vei ira na kuita ni Kalou.

¹⁰ Na nodra bulumakau tagane sa vakawa tikoga; Sa vakasucu vinaka ga na nodra bulumakau yalewa sa sega ni vakalutu.

¹¹ Era vakatala yani na nodra lalai me vaka na qele ni sipi, Ka ra meke voli na luvedra.

¹² Era sere kei na domo ni tibereli kei na api, Ka rekitaka na domo ni kove.

¹³ Era vakayagataka na nodra veisiga kei nai yau, Ia e vakalailai ga era sa lako sobu ki nai bulubulu.

¹⁴ Ia era a tukuna vua na Kalou, 'Lako tani vei keitou, Ni keitou sega ni gadreva na kena kilai na Nomuni sala.

¹⁵ O cei o Koya na Kaukauwa, me keitou qaravi Koya? Kei na cava keitou na rawata kevaka keitou masu vua?'

- ¹⁶ E dina ni nodra rawa ka e sega ni tiko e ligadra; Na nodra i vakasala nai valavala ca e yawa vei au.
- ¹⁷ "E dau bokoci beka vakavica na nodra cina nai valavala ca? E vakavica na kena dau yacovi ira na veivakarusai, Na rarawa e vota na Kalou e na Nona cudru?
- ¹⁸ Era sa vaka na vu-ni-sila e na mata ni cagi, Ka vaka na qa-ni-sila sa kauta tani na cava.
- ¹⁹ Era tukuna, 'Na Kalou sa maroroya na nonai valavala ca e dua me nei luvena'; Me sauma o Koya vua, me na kila talega o koya.
- ²⁰ Me na raica na matana na nona rusa, Ka me na gunuva o koya na cudru i Koya sa Kaukauwa.
- ²¹ Se na cava me na kauwaitaka o koya ena nona vuvale ka ra bula e muri vua, Ni sa yalani me veimama nai wiliwili ni nona veivula?
- ²² "Ena dua li me vakatavulica vua na Kalou na kila ka, Me vaka ni sa daulewai ira era sa cecere o Koya?
- ²³ Sa mate e dua ena nona kaukauwa taucoko, Ni tu donu ena nona vinaka ka vakacegu;
- ²⁴ Na nona saqa sa sinai e na sucu, Ka sa suasua na uto ni suina.
- ²⁵ E dua tale na tamata sa mate ena ca ni yalona, E sega ni bau kana ena marau.
- ²⁶ E rau sa davo vata no e na kuvu ni soso, Ka ra ubi rau na baca ni qele.
- ²⁷ "Raica, au sa kila na nomudou nanuma, Kei na vere dou a nakita mo dou vakacalai au kina.
- ²⁸ Ni dou sa tukuna, 'Sa evei na nona vale na turaga? Ka sa E vei na vale laca, Na nonai tikotiko nai valavala ca?'
- ²⁹ Dou a sega beka ni tarogi ira era sa lako tu e na sala? Dou sega beka ni kila na nodra i vakatakilakila?
- ³⁰ Ni sa maroroi ki na siga ni rusa na tamata ca; Era na tuberi yani e na siga ni veicudruvi.
- ³¹ O cei me beitaka vua e matana na nonai valavala? Ia o cei me sauma vua na ka sa cakava o koya?
- ³² Ia o koya ena colati yani ki nai bulubulu, Ka ra na yadrava na nonai bulubulu.
- ³³ Na qele e na buca ena kamikamica vua; Ena muri koya na tamata kecega, Me vaka ni sega ni wili rawa o ira era sa liu vua.
- ³⁴ Dou na vakacegui vakaevei e na vosa wale, Me vaka ni tu na lasu e na nomudou sau ni taro?"

CHAPTER 22

Sa qai sauma o Iivasi na Temanaiti, ka vaka:

- ² "E dua beka na tamata me yaga vua na Kalou, E dina ga ni o koya sa vuku e na rawa ni yaga ga ki vua vakai koya?
- ³ E na ka marautaki beka vei Koya sa Kaukauwa ni o yalododonu? Se vakaiyai li kina o Koya ni o vakadodonutaka na nomu sala?
- ⁴ "E baleta beka na nomu rerevaki Koya e vunauci iko kina o Koya, ka ia na veilewai kei iko?
- ⁵ E sega beka ni ka levu na nomu ca? Ka sega ni muduki rawa na nomui valavala ca?
- ⁶ Ni o sa taura nai solisoli maivua na wekamu ka sega na vuna, ka luvata tani mai vei ira era luvawale na nodra i sulu.
- ⁷ O sega ni solia vei ira era oca na wai me ra gunu, o bureitaka talega na madrai vei ira

era viakana.

⁸ Ia o koya na tamata qaqa e taukena na vanua, Ka sa tiko kina o koya na tamata dokai.

⁹ O a vakatalai ira lala yani na yada, kei na nodra kaukauwa na luve ni yali sa qaqiraki.

¹⁰ O koya ogo sa voliti iko kina nai cori, kei na rere e vakasauri sa vakaleqai iko,

¹¹ Se na butobuto mo kakua ni rai rawa; Ka sa luvuci iko na wai levu.

¹² "E sega li ni tiko na Kalou ena vanua cecere mai lomalagi? Ka mo raici ira na kalokalo yawa ki cake, e vakaevei na kedra cecere!

¹³ Ia o tukuna, 'Na cava e kila na Kalou? E rawa beka Vua me lewa mai na loma ni butobuto loaloa?

¹⁴ Sa tabonaki Koya na o loaloa, ka sega ni rai rawa kina o Koya, ka lako voli tu e na dela ni mokomokiti kei lomalagi.'

¹⁵ O na muria tiko beka ga na sala makawa o koya era a daulako kina na tamata ca,

¹⁶ O ira era ta sobu ni se bera na nodra gauna, o ira e kuitaki tani na nodra yavu ena waluvu?

¹⁷ Era a tukuna vua na Kalou, 'Mo ni lako tani vei keimami! Na cava beka e rawa ni cakava vei ira o Koya sa Kaukauwa?'

¹⁸ Ia e vakasinaita na nodra veivale e na ka vinaka; Ia na nodra i vakasala na tamata ca e yawa sara vei au.

¹⁹ "Era raica o ira na yalododonu ka ra marau, Ka ra dredrevaki ira o ira e sega na nodra cala:

²⁰ 'E dina ni ra sa ta sobu na keda meca, Ka sa vakamai e na buka waqa na ka kecega e vo tu vei ira.'

²¹ "Ia ogo mo vakaveiwekanitaki iko mada kei Koya, ka mo vakacegu; Oqori ena qai lako mai kina vei iko na vinaka.

²² Mo ciqoma, yalo vinaka, nai vakaro mai na Gusuna, Ka binia na nona Vosa ki yalomu.

²³ Kevaka o sa lesu mai vei Koya sa Kaukauwa, o na tara cake; o na kauta tani vakayawa nai valavala ca mai na nomu vale laca.

²⁴ O na qai vakadavora na nomu koula ena qele, Kei na koula ni Ofira e na maliwa ni veivatu ni wai drodro,

²⁵ Io, o Koya sa Kaukauwa ena nomu koula kei na nomu siliva talei talega;

²⁶ Ena gauna o ya o na qai rekitaki Koya sa Kaukauwa, ka tacake vua na Kalou.

²⁷ O na qai vakacabora na nomu masu Vua, ena rogoci iko o Koya, ia o na qai vakayacora talega na ka o a yalataka.

²⁸ O na vakaraitaka talega e dua na ka, Ena vakataudeitaki vei iko; Ia na rarama ena cilava na nomu sala.

²⁹ Ni ra sa tabaki iko sobu, ka o qai tukuna, 'Na veilaveti cake e na lako ga mai!' Ena qai vakabula na yalomalumalumu o Koya.

³⁰ O Koya ena vakabulai koya vakaidina sa cala; Io, ena vakabulai o koya ena savasava ni ligamu."

CHAPTER 23

Sa qai vosa o Jope, ka vaka:

² "Ena siga tale ga ogo na noqu kudru e sa gaga; Sa wadamele mai na ligaqu e na vuku ni noqu vutugu.

- ³ Sobo! me'u kila mada ga na vanua me'u kunei Koya kina, Me'u bau torova sara na Nona i tikotiko!
- ⁴ Au na vakatakila vua na ka e baleti au, Ka vakasinata na gusuqu ena noqu i vakamacala.
- ⁵ Au na kila na vosa ena tukuna mai vei au, Ka yalomatuataka na ka ena tukuna vei au.
- ⁶ Ena veivorati li kei au o Koya e na Nona kaukauwa levu? Segal! Ia ena nanumi au ga o Koya.
- ⁷ Mai kea na yalododonu ena veilewai rawa kei Koya, Ia au na qai vakabulai me sega ni mudu mai vua na noqu Turaga-ni-lewa.
- ⁸ "Raica, au sa lako i liu, ia sa sega kina o Koya, ki muri talega, ia au sa sega ni raici Koya kina;
- ⁹ Ni sa cakacaka o Koya e na liga i mawi, au sa sega ni kunei Koya rawa; Ni sa vuki o Koya ki na liga i matau, au sa sega ni raici Koya rawa kina.
- ¹⁰ Ia sa kila o Koya na sala au sa muria; Ni sa vakatovolei au oti o Koya, au na qai lako mai me vaka na koula.
- ¹¹ Sa muria dina na Nona i lakolako na yavaqu; Au a tudei e na Nona sala, ka sega ni vuki tani.
- ¹² Au a sega ni biuta na vunau ni Tebenigusuna; Au a karoni na vosa ni Gusuna me uasivi cake mai na qau kakana.
- ¹³ "Ia o Koya sa dei tu ga, o cei ena veisautaki Koya rawa? Kei na ka sa vinakata na yalona, sa kitaka ga.
- ¹⁴ Ni sa kitaka o Koya na ka sa lesia vei au, Ka sa vuqa na ka vakaoqo sa tiko Vua.
- ¹⁵ O koya oqo au sa kidroa kina e matana; Ni'u sa vakananuma na ka oqo, au sa rerevaki Koya.
- ¹⁶ Ni sa vakamalumalumutaka na yaloqu na Kalou, Ka sa vakarerei au o Koya sa Kaukauwa;
- ¹⁷ Baleta ni'u a sega ni muduki tani mai na mata ni butobuto, Ka sa sega ni tabonaka o Koya na butobuto loaloa mai na mataqu.

CHAPTER 24

"Me vaka ni sega ni vuni na veigauna vei Koya sa Kaukauwa, Na cava era sega kina ni kunea na Nona siga o ira era kilai Koya?

- ² "Eso na tamata era tosoya nai yalayala ni vanua; Era kovea vakaukauwa na qele ni sipi, ka la'ki vakania;
- ³ Era vakasava tani na nodra asa na luveniyl; Era taura na nona bulumakau na yada mei vakadinadina.
- ⁴ Era biuti ira tani na dravudravua mai na sala; Era vakasaurarataki me ra vuni o ira na dravudravua kei vuravura.
- ⁵ Raica, me vaka na asa kila mai na vanua dravuisiga, Era sa lako ki na nodra cakacaka; ka vakasaqara matua na kakana. Sa rawa mai lekutu na kedra kei na kedra talega na luvedra.
- ⁶ Era dui tamusuka na kedra mai na i teitei. Ka ra vetia na nodra vaine nai valavala ca.
- ⁷ Era davo luvawale ena bogi, ka sega ni vakaisulu, Ka sega ni vakaitutuvu ni sa batabata.
- ⁸ Era sa suasua ena uca mai na veiulunivanua, Era sa mokota na vatu ni ra gadreva nai vakaruru.

- ⁹ "Eso era kaliraka tani na luveniyali mai na mata-ni-sucu, Ka ra taura nai vakadinadina mai vei ira na dravudravua.
- ¹⁰ Era vakavuna me ra lako luvawale na dravudravua; Ka kauta tani nai vau sila mai vei ira sa viakana.
- ¹¹ Era caka waiwai e nodra loma ni bai, Ka butuqaqia na waini, ia era mate ga ena viagunu.
- ¹² Era vutugu na tamata mai loma ni koro, Ka sa qoqolou na yaloi koya sa mavoa; Ia e sega ga ni beitaki ira na Kalou ena nodra cala.
- ¹³ "Era sa tu o ira era besetaka na rarama; Era sega ni kila na kena sala, Se muria tiko na kenai lakolako.
- ¹⁴ Na daulaba sa duri cake kei na rarama; Sa vakamatea na dravudravua kei na luveniyali; Ia o koya sa vaka na daubutako ena bogi.
- ¹⁵ Na matana na dauyalewa sa waraka na yakavi, E tukuna, 'Ena sega ni dua na tamata me kunei au'; Ka sa veisautaka nai rairai ni matana.
- ¹⁶ Ena butobuto era curu butako ki na veivale Era a digitaka rawa ena siga me ra curuma; Era sega ni kila na rarama.
- ¹⁷ Ni sa tautauvata vei ira na mataka kei na yaloyalo ni mate; Ke mani dua e kilai ira rawa, Era sa tiko ena kena rerevaki na yaloyalo ni mate.
- ¹⁸ "E dodonu me ra totolo ena dela ni wai, E dodonu me vakarusai na nodra i votavota e vuravura, Me kakua ni dua e goleva na sala ki na nodra veiwere-ni-vaini.
- ¹⁹ Me vaka e rau sa wai ni uca cevata na siga kei na katakata, Nai bulubulu sa tilomi ira vakakina nai valavala ca.
- ²⁰ E dodonu me guilecavi koya na kete, Me na kani koya ena marau na baca; Me na kakua ni nanumi tale, Kei na caka ca me na raramusumusu me vaka na vunika.
- ²¹ Ni vakamavoataki o koya na yava e sega ni vakasucu gone, Ka sega talega ni caka vinaka vua na yada.
- ²² "Ia na Kalou sa yarataki ira tani na qaqa ena Nona kaukauwa; Sa tucake o koya, Ia e sega natamata me vakataudeitaka na bula.
- ²³ E solia vei ira o Koya na vakacegu, ka ra vakararavi kina; Ia na Matana e yadrava tu na nodra sala.
- ²⁴ Era vakalevulevui ena gauna lekaleka ga, Era sa qai yali, Era tabaki sobu; Era sa kau tani vakatikitiki me vakataki ira kecega na so; Era sa malai me vaka na vuni sila.
- ²⁵ "Ia oqo kevaka e sega ni vakakina, o cei me vakadinadinataka ni'u tamata lasulasu, Ka vakatawayagataka na noqu vosa?"

CHAPTER 25

Sa qai sauma o Vilitati na Suaiti, ka vaka:

- ² "Na lewa kei na rere e Nona; E cakava na veivakasaututaki e Nona vanua cecere.
- ³ E tu beka nai wiliwili ni Nona mataivalu? O cei e sega ni cadra vua na Nona rarama?
- ⁴ Ena qai dodonu rawa vakaevei na tamata vua na Kalou? Se me savasava rawa vakaevei o koya sa sucu mai vua na yalewa?
- ⁵ Kevaka mada ga ena sega ni cila na vula, Ka ra sega ni savasava na kalokalo e

Matana,

⁶ Ena vakaevei na nona lailai sobu na tamata, o koya e baca ga, Kei na luve ni tamata, e baca walega?"

CHAPTER 26

Ia sa sauma o Jope ka tukuna:

² "O a vukeyi koya vakacava sa sega ni tu vua na kaukauwa? O a vakabula vakacava na liga e sega ni kaukauwa?"

³ O a vakavulica vakacava e dua sa sega vua na vuku? Ka o a vakaraitaka vakacava nai vakasala dodonu vei ira na lewe vuqa?

⁴ O a cavuta vei cei na vosa? Ia na yaloi cei e a lako mai vei iko?

⁵ "Na mate era sautaninini, o ira e loma ni wai kei ira era taukena.

⁶ O Etesi e luvawale e Matana, Kei Rusa sa sega na kenai ubi.

⁷ E tevuka yani o Koya na vualiku e na dela ni vanua lala; E vakarubeci vuravura o Koya ena ka e sega.

⁸ E vauca na wai ena Nona o vavaku, ia na o e sega ni cavuka e rukuna.

⁹ E ubia o Koya na mata ni Nona i tikotiko vaka-Turaga, Ka tevuka na Nona o e delana.

¹⁰ Sa toqa o Koya e dua nai yalayala e na dela ni wai, E nai yalayala ni rarama kei na butobuto.

¹¹ Na duru kei lomalagi era sautaninini, Ka ra sa kidrotaka na Nona veivunauci.

¹² E vakayavalata o Koya na wasawasa ena Nona kaukauwa, Kei na Nona yalomatua e musumusuka kina o Koya na cava.

¹³ Ena Nona Yalo Tabu e vakaiukuukutaka kina o Koya na lomalagi; Ena Ligana e suaka kina o Koya na gata e via dro.

¹⁴ E dina ni oqo na veitiki ni Nona i valavala eso, Ka vakaevei na rogo lailai ni vakasolokakana eda rogoci Koya kina! Ia na kurukuru ni Nona kaukauwa, o cei e na kila rawa?"

CHAPTER 27

Ia e vakuria o Jope na nona vosa vakaibalebale, ka vaka:

² "Me vaka sa bula na Kalou, o Koya sa kauta laivi na lewa dodonu vei au, Kei Koya sa kaukauwa, o Koya sa vakararawataka na yaloqu,

³ Me vaka na dede ni kena tiko e lomaqu na noqu i cegu, Kei nai cegu ni Kalou ena qara ni ucuqu,

⁴ Ena sega ni vosataka na ka ca na tebenigusuqu, se cavuta na veivakaisini na yamequ.

⁵ Me yawa sara vei au me'u tukuna ni dou dina; Me yacova ni'u mate au na sega ni biuta tani vei au na noqu yalododonu.

⁶ Na noqu yalododonu au sa taura matua, ka'u na sega ni biuta; Ena sega ni beitaki au na yaloqu e na veisiga kece ni noqu bula.

⁷ "Me na tautauvata na kequ meca kei na tamata ca, Kei koya talega e na vorati au me vakataki ira na sega dodonu.

⁸ Ia na cava me nuitaka o koya na dauveivakaisini, Kevaka e sa rawata eso na ka, Kevaka sa kauta tani na nona bula na Kalou?

- ⁹ Ena rogoca beka na Kalou na nona tagi Ni sa yacovi koya na ka rarawa?
- ¹⁰ Ena vakamarautaki koya beka vakai koya vei Koya sa Kaukauwa? Ena dau masu beka vua na Kalou e na gauna kecega?
- ¹¹ "Au na vakavulici kemudou ena vuku ni Liga ni Kalou; Na cava e tu vei Koya sa Kaukauwa au na sega ni vunia.
- ¹² E dina oi kemudou kecega dou sa raica oti; Na cava dou qai vakaitovotaki kemudou kina e na ka lialia?
- ¹³ "Oqo na nonai votavota na tamata ca mai vua na Kalou, Kei na nodra i votavota na tamata i valavala kaukauwa, era rawata mai vei Koya sa Kaukauwa;
- ¹⁴ Kevaka sa vakalevutaki nai wiliwili ni luvena, era na mate ena seleiwau; Era na sega talega ni mamau ena madrai o ira na nona kawa.
- ¹⁵ O ira era vo tiko vua era na buluti ni ra sa mate, o ira talega na nodra yada era na sega ni tagi,
- ¹⁶ Kevaka mada ga e binia vata na siliva me vaka na kuvu-ni-soso, Ka binia vata nai sulu me vaka na qele"
- ¹⁷ Ena binia vata ga o koya, ia na yalododonu ga ena daramaka, Kei ira e sega na nodra cala era na wasea na siliva.
- ¹⁸ E tara o koya na nona vale me vaka na nuve, Me vaka na vale ni yadra sa cakava nai vakatawa.
- ¹⁹ Ena davo sobu na tamata vutuniyau, Ia ena sega ni vakaturi cake, Sa dolava o koya na matana, Ka sa yali o koya.
- ²⁰ Na domobula sa lako siviti koya me vaka na waluvu; E dua na cava sa butakoci koya tani ena bogi.
- ²¹ Sa kauti koya tani na cagi ni tokalau, ka sa yali o koya; Sa kuitaki koya tani mai nona yasana.
- ²² Ena biliraki koya ka sega ni lomana; Sa dro tani o koya ena domobula mai na ligana.
- ²³ Era na vakasausautaki koya na tamata. Ka vakasiusiutaki koya tani mai na nona yasana.

CHAPTER 28

- "E** dina sa dua na qara ni siliva, Ka sa dua na vanua ni vakasavasavataki koula.
- ² Na kaukamea e kau mai na qele, Kei na kopa e vakawaicalataki mai na vatu.
- ³ Na tamata sa vakaotia na butobuto, Ka vakasaqara e na vanua buto kecega Na vatu e na butobuto kei na yaloyalo ni mate.
- ⁴ Sa dolava o koya ni basuka e dua na sala me yawa mai vei ira na tamata; Ena vanua sa guilecava na yava Era rube vakayawa mai vua na tamata; Era lilili ki liu ki muri talega.
- ⁵ Ia ena qele, sa tubu maikina na madrai, Ia e rukuna sa vukici me vaka ena bukawaqa;
- ⁶ Na kena veivatu sa vu maikina na safaia, Ka sa tu kina na kuvu ni koula.
- ⁷ Na sala o ya era sega ni kila na manumanu vuka, se me bau raica na mata ni tuivuci levu.
- ⁸ Na laione qaqa e se bera vakadua ni bau butuka, se mea lako sivita na laione rerevaki daukata.
- ⁹ O Koya sa tabaka e ligana na vatu; o Koya sa vukica na veiulunivanua mai na vuna.
- ¹⁰ Sa taya o Koya na sala ni wai ena loma ni veivatu; Kei na Matana sa raica na ka talei

kecega.

11 Sa bonota na uciwai o Koya me kakua ni vuabale; Na ka e vuni sa kauta mai o Koya ki na rarama.

12 "Ia ena kune E vei na vuku? Ka sa E vei na yasana ni yalomatua?

13 Na tamata e sega ni kila na kena bibi, Se me kunei e na nodra vanua na bula.

14 E tukuna na vanua titobu, 'E sega ni tiko vei au;' Ka tukuna na wasawasa, 'E sega ni tiko kei au.'

15 Ena sega ni voli rawa ena koula, Se vakarautaki na siliva me kenai voli.

16 Ena sega ni vakarautaki na kenai voli mai na koula ni Ofira, Se na onikisa talei kei na safaia.

17 Na koula se na karisitala e na sega ni tautauvata tukuna, Se me na rawa ni veisautaki kei nai ukuuku koula talei.

18 Ena sega ni cavuti na lase se na karisitala, Ni sa levu cake nai sau ni vuku mai na rupi.

19 Na topasa ni Iciopea e sega ni tautauvata rawa, Ena sega talega ni vakarautaki e na koula dina.

20 "Sa na qai vu ga mai vei na vuku? Ia E vei ga na vanua ni yalomatua?

21 E vunitaki mai na matadra na ka bula kecega, Ka tabonaki mai vei ira na manumanu vuka.

22 O Rusa kei Mate e rau tukuna, 'Keirau a rogoca na kenai tukutuku ena daligai keirau.'

23 Na Kalou e kila na kena sala, Ka kila o Koya na kena vanua.

24 Ni sa rai yani o Koya ki na i yalayala kei vuravura, Ka raica na veiyasana kecega e rukui lomalagi,

25 Me vakadeitaka e dua nai vakarau ni cagi, Ka wasea na vei wai ena kena i vakarau.

26 Ni sa bulia o Koya e dua na lawa me baleta na uca, Kei na sala ni livaliva ni kurukuru,

27 Sa qai kunea o Koya na vuku ka tukuna; Sa vakarautaka o Koya, e dina, o Koya sa vakadikeva talega.

28 Kivua na tamata sa tukuna o Koya, 'Raica mada, na rerevaki Jiova, sai koya na vuku, Kei na lako tani mai na ka ca, sai koya na yalomatua.'

CHAPTER 29

Sa tomana tikoga na nona vosa vakaibalebale o Joepa, ka vaka:

2 "O'i! Ke me vaka mada ena veivula e liu na noqu tiko oqo, Me vaka ena gauna sa vakatawai au kina na Kalou;

3 Ni sa cilava na uluqu na nona cina, Ni'u a lakova na butobuto ena Nona rarama;

4 Me vakataki au ena gauna ka se vue kina na noqu totoka, Ni se tiko ena noqu vale nai vakasala loloma ni Kalou;

5 Ni se dau tiko ga kei au o Koya sa Kaukauwa, Ni ratou tu voli e yasaqu na luvequ;

6 Ni se dau sili tu na noqui kalawa ena uro ni sucu, Kei na vatu ni dau sova mai vei au na uciwai waiwai!

7 "Ni'u a lako yani ki na matamata mai na koro, Ni'u dabeca na noqui dabedabe ena rara ni koro,

8 Era a raici au na cauravou ka vuni, Ka ra tu cake na qase ka wavu tu;

9 Era sega ni via vosa na turaga, Ka ra tabonaka na gusudra ena ligadra;

10 Na domodra na turaga sa vagalui, Kei na yamedra sa kabita na loma ni gusudra e

cake.

11 Ni sa rogoca na daliga, sa qai vosavakalouvinakataki au, Ka ni sa raica na mata, sa qai vakadonui au;

12 Baleta ni'u a vakabula na dravudravua e tagi mai, Na luveniyali kei koya talega e sega na nonai vukevuke.

13 Na veivakalouvinakataki i koya sa voleka ni rusa sa yaco mai vei au, Ka'u a vakavuna me sere ena reki na yalona na yada.

14 Au a sulumaka na yalododonu, ka sa noqui sulu voli; Na noqu lewa dodonu sa vaka nai ubi balavu kei nai ubi ni ulu.

15 Au a matadra na mataboko, Ka yavadra na lokiloki.

16 Au a tama vei ira na dravudravua, Ka'u a vakasaqara na ka e veiletitaki au a sega ni kila.

17 Au a vorolaka na galegaledra na sega dodonu, Ka kaliraka tani mai na batidra na ka era sa toboka vakaukauwa.

18 "Au a qai tukuna, 'Au na mate ena noqu vale, Ka na vakavuqataka na noqu siga me vaka na nuku.

19 Sa teteva na wai na wakaqu, Ka sa taqa no e tabaqu na tegu ena bogi taucoko.

20 Sa vakavoui tikoga na noqui ukuuku, Ka sa vakaukauwataki tu e ligaqu na noqu dakai.'

21 "Era vakarorogo vei au na tamata ka wawa tiko, Ka tiko lo e na noqu vei vakatavulici.

22 Ni sa oti na noqu vosa era sega ni vosa tale, Ka sa tarai ira na noqu vosa me vaka na tegu.

23 Era waraki au me vaka era waraka na uca, Ka ra dolava vakalevu na gusudra me vaka ki na uca tau emuri.

24 Ke'u a vakalialiai ira, era a sega ga ni vakadinata, Kei nai rairai ni mataqu era na sega ni tabaka sobu.

25 Au a digitaka na sala me nodra, ka dabe sobu me vaka na turaga; Ia au a tiko me vaka na tui e na mataivalu. Me vaka e dua sa vakacegui ira era tagi.

CHAPTER 30

"Ia e daidai era sa vakalialiai au o ira era gone vei au, Na tamadra au a nanuma me wili vata kei na koli ni noqu qele ni sipi.

2 E dina, e vakacava na ka e na rawata na kaukauwa ni ligadra vei au? Na nodra kaukauwa sa rusa.

3 Era sa sui votu ena vuku ni viakana kei na dausiga, Era dro bera ki na lekutu, sa lala ka biu wale,

4 Era vetia na co gaga mai veikau, kei na waka ni kau me kedra kakana.

5 Era vakasavi tani mai na kedra maliwa na tamata. Era kailavaki ira me vaka vua na daubutako.

6 Sa yaco me ra bula voli e na maliwa ni veivatu, ena veiqara e vuravura, kei na veivatu.

7 Era a dredre velavela e loma ni veikau lalai, Era davo sobu e ruku ni kau votovotoa.

8 Era luve ni lialia, io, era luve ni tamata vakasisila; Era a vakasavi tani mai na vanua.

9 "Ia oqo oi au na nodra sere ni veivakacudrui, Io, au sa nodra vosa vakatautauvata.

10 Era vakasisilataki au, era dro vakayawa vei au; Era sa sega ni wawa ni kasivita na mataqu.

- ¹¹ Ni sa sereka o Koya na wa ni noqu dakai ka vakararawataki au, Era sa biuta talega nai tarovi e mataqu.
- ¹² Ena ligaqu i matau sa tubu cake na maue; Era biliraka tani na yavaqu, Ka ra laveta cake vei au na nodra sala ni veivakarusai.
- ¹³ Era vakacacana na noqu sala, Era vinakata na noqu rarawa; E sega na nodra i vukevuke.
- ¹⁴ Era lako mai me vaka na daubasu ba; Era sa qiqi voli ena ruku ni cagilaba.
- ¹⁵ Na veivakarere sa vagolei mai vei au; Era vakasava na noqu dokai me vaka na cagi, Kei na noqu rawa ka sa seavu me vaka na o.
- ¹⁶ "Ia oqo na yaloqu sa qai sova yani e na vuku ni noqu rarawa; Sa vesuki au matua na veisiga rarawa.
- ¹⁷ Sa laucoka na suiqu ena yagoqu e na bogi; Ka sega ni vakacegui rawa na momosi ni noqu ua.
- ¹⁸ Sa seavu na roka ni noqui sulu ena vuku veivakasaurarataki kaukauwa; Sa vauci au me vaka na kola ni noqu kote.
- ¹⁹ Sa viritaki au o Koya ki na lolobo, Ia au sa qai vaka na kuvu-ni-soso kei na dravusa.
- ²⁰ "Au tagi vei Kemuni, ia o ni sega ni sauma mai; Au tu cake, o ni sa kauwaitaki au.
- ²¹ Ia o ni sa vuki Mo ni sega ni yalo loloma vei au, Ena kaukauwa ni Ligamuni o ni sa vorati au.
- ²² O ni laveti au cake ki na cagi ka vakavodoki au kina; o ni vakacacana na noqu rawa ka.
- ²³ Ni'u sa kila o ni na kauti au mai ki na mate, Kei na vale sa lesi me nodra kecega era bula tiko.
- ²⁴ "E dina ena sega ni dodoka o Koya na Ligana ki nai binibini ka sa rusa, Kevaka era tagi cake mai ni sa vakarusa o Koya.
- ²⁵ Au a sega beka ni tagicaki koya e sotava na leqa? E a sega beka ni bibi na yaloqu ena vukui koya na dravudravua?
- ²⁶ Ia ni'u vakasaqara na vinaka, e lako mai vei au na ca; Ia ni'u waraka na rarama, sa qai lako mai na butobuto.
- ²⁷ Au sega ni vakacegu rawa ena veilecayaki ni yaloqu; Na veisiga ni rarawa e vakasosataki au.
- ²⁸ Au lako voli ga kei na tagi, ia e sega ena cila ni siga; Au tu cake ena i soqosoqo ka tagica na veivuke.
- ²⁹ Au sa tacidra na koli kila, Ka nodra i tokani na Ositereji.
- ³⁰ Sa loaloa na kuli ni yagoqu ka sa dravoci; Sa kama na suiqu ena katakata.
- ³¹ Na noqu api sa vuki me tagiyaso, Kei na noqu kove me domo ni dautagi.

CHAPTER 31

"Au a cakava oti na veiyalayalati kei na mataqu; Na cava na vuna me'u qai via raica kina e dua na goneyalewa?

- ² Na cava nai votavota mai vua na Kalou mai cake, Kei na ka e taukena o Koya sa Kaukauwa mai cake?
- ³ E sega beka ni veivakarusai vei ira na tamata ca, Kei na ka rarawa vei ira na dau cakava nai valavala ca?
- ⁴ E sega beka ni raica o Koya na noqui lakolako, Ka wilika kecega nai cavucavu ni

yavaqu?

⁵ "Kevaka au a lako voli kei na ka lasu, se kusarawa na yavaqu me'u veivakaisini,

⁶ Me'u qai vakavakatovolei mada ena i vakarau dodonu, Me kila kina na Kalou na noqu yalodina.

⁷ Kevaka sa butu cala na yavaqu mai na sala, se muria na yaloqu na rai ni mataqu, se kabita na ligaqu e dua na ka qeleqelewa,

⁸ Me'u qai teitei oi au, ka dua tani me kania; lo, laiva na noqu vua ni qele me cavouraki.

⁹ Kevaka sa veretaka na yaloqu e dua na yalewa, se'u wawa vakavuni toka mai na nona mata ni katuba wekaqu,

¹⁰ Me qai laiva na watiqu me qaqi sila vua e dua tani, Ka laivi ira na tamata tani me ra cuva sobu vua.

¹¹ Ni oqori nai tovo ca; lo, oqori nai valavala ca e dodonu me na lewai.

¹² Ni oqori na buka waqa ena kana voli ki na rusa, Ka na cavouraka laivi kecega na ka me'u tubu kina.

¹³ "Kevaka au a beca na noqu dauveiqaravi tagane se yalewa Ni rau sa vosa kudrukudru e na vukuqu,

¹⁴ Na cava au na qai cakava ni sa tucake na Kalou? Ni sa veivakanakuitataki o Koya, au na sauma rawa vakacava Vua?

¹⁵ E sega li ni o Koya e a buli au ena kete e buli ira talega? E sega beka o Koya dua bau ga e a buli keda ena kete?

¹⁶ "Kevaka au a tarovi ira na dravudravua mai na ka era gadreva, se'u vakavuna me raisara na matana na yada,

¹⁷ Se'u kania duadua ga na qau kakana, Me kakua ni kana maikina na luveniyali

¹⁸ (Ia mai na gauna ni noqu cauravou au a susugi koya me vaka na tama, Ia mai na ketei tinaqu au a tubera na yada);

¹⁹ Kevaka au sa kunea ni dua e rusa ni sega na nonai sulu, Se dua na tamata dravudravua e sega na nonai tutuvi;

²⁰ Ke a sega ni vosavakalouvinakataki au na yalona, Ke a sega talega ni katakata o koya ena vutika ni noqu sipi;

²¹ Ke'u a dodoka cake na ligaqu me vorati ira na luveniyali, Ni'u sa kila sa tiko na noqui vukevuke mai na matamata-ni-koro;

²² Qai laiva me lutu tani na ligaqu mai na tabaqu, Laiva na ligaqu me taluva tani mai na veisema ni sui.

²³ Ni veivakarusai mai vua na Kalou e ka vakadomobula vei au, Ia baleta na Nona cecere au sa sega ni vosota rawa.

²⁴ "Ke'u a cakava me noqui nuinui na koula, Se tukuna ki na koula talei, 'O iko au sa nuidei kina';

²⁵ Ke'u a reki ni'u sa vutuniyau sara, Baleta ni rawata nai yau levu na ligaqu;

²⁶ Ke'u a vakaraica voli na mata-ni-siga ni sa cila mai, Se na vula ni toso voli kei na kena ramase,

²⁷ Me sa dauveretaki lo na lomaqu, Ka sa reguca na ligaqu na gusuqu;

²⁸ Oqo talega nai valavala ca e dodonu me tau kina nai totogi, Ni'u na qai cakitaka na Kalou o Koya sa tiko mai mai cake.

²⁹ "Ke'u a reki ni sa rusa o koya sa cati au, Se vakalevulevui au ni sa kunei koya na ca

³⁰ (E dina au a sega ni laiva na gusuqu mei valavala ca Me'u a kerea me yaco ki na yalona na ca);

- ³¹ Kevaka era sega ni tukuna o ira e na noqu vale, 'O cei e tiko oqori ka sega ni mamau tiko ena kena lewe ni manumanu?'
- ³² (Ia e sega vulagi me moce e na gaunisala, Ni'u a dolava na katuba ni noqu vale vua vulagi);
- ³³ Ke'u a ubia na noqu talaidredre me vakataki Atama, Ena noqu a vunia na noqui valavala ca e lomaserequ,
- ³⁴ Ni'u a rerevaki ira na lewe vuqa, Ka domobula e na nodra be na veivuvale, Me'u tiko lo ga Ka kakua ni curu yani ki tautuba "
- ³⁵ Sobo, me dua mada ga e rogoci au! Oqo na noqui vakadinadina. Oi, me bau sauma mada na noqu vosa o Koya sa Kaukauwa, Ni a vola talega e dua nai vola o Koya sa beitaki au!
- ³⁶ E dina au na qai colata e na noqu i colacola, Ka vauca vei au me vaka nai sala vakaturaga;
- ³⁷ Au na qai tukuna Vua nai wiliwili ni noqu cavui kalawa; Me vaka e dua turaga au na qai toro voleka vua.
- ³⁸ "Kevaka sa beitaki au na noqu qele, Ka tagi vata kei na mawe ni siviya;
- ³⁹ Kevaka au sa kania na vuana ni sega nai lavo, Se vakavuna me ra mate na kenai taukei;
- ⁴⁰ "Qai laiva me tubu na kau votovotoa mei sosomi ni witi, Kei na co ca mei sosomi ni parile." Sa oti na vosa i Joep.

CHAPTER 32

Eratou sa qai cegu ni vosa vei Joep o iratou na lewe tolu, ni sa vakadonui koya tikoga e matana.

² Na cudru i Ilaiu na luve i Barakeli na Busaiti, mai na vuvale i Rami, sa qai waqa mai vei Joep; sa waqa na nona cudru vei Joep baleta ni vakadonui koya ka sega ni vakadonuya na Kalou.

³ Sa waqa talega na nona cudru vei iratou na wekana tolutolu, ni ratou sega ni kunea rawa e dua nai sau ni taro, ia e ratou vakacalai Joep tikoga.

⁴ Ia baleta ni ratou sa qase cake vua, sa wawa o Ilaiu me qai vosa vua.

⁵ Ni sa kunea o Ilaiu ni sega nai sau ni vosa e gusudratou na tamata tolutolu o ya, sa qai waqa mai na nona cudru.

⁶ Ia o Ilaiu, na luve i Barakeli na Busaiti, ka vaka: "Au sa gone ena yabaki ni noqu bula, ia oi kemudou dou sa qase sara; o koya oqo au a rere kina, ka sega ni via vakatakila vei kemudou na nanuma ni lomaqu.

⁷ Au a tukuna, 'Me vosa mada na bula dede, Ka me vakatavuvulitaka na vuku o koya sa yabaki vuqa.'

⁸ Ia sa tiko e dua na yalo e na loma ni tamata, Kei nai cegu i Koya sa Kaukauwa e solia vua na yalomatua.

⁹ Era sega ni na vuku kece na turaga, Se me ra yalomatuataka na lewa dodonu o ira ga sa qase.

¹⁰ "O koya oqo au sa tukuna, 'Dou vakarorogo vei au, Au na vakaraitaka talega na lomaqu.'

¹¹ E dina ga ni'u a waraka na nomudou vosa, Au a vakatu daliga ki na nomudoui vakamacala, Ni dou a qara na ka mo dou tukuna.

- ¹² Au a vakarorogo matua vei kemudou; Ka raica, e sega ni dua vei kemudou me vakacegui Jope rawa, Se sauma rawa tale na nona vosa “
- ¹³ De dou tukuna, 'Keitou sa kunea na vuku'; Na Kalou ena vakayali koya, sega ni tamata.
- ¹⁴ Ia oqo sa sega ni vagolea na nona vei au; Ka'u na sega ni sauma vua na nomudou vosa.
- ¹⁵ "E ratou sa kidroa ka sega ni vosa tale; Sa lala na nodratou kato ni vosa.
- ¹⁶ Au a wawa, baleta ni ratou a sega ni vosa, Baleta ni ratou a tu vakadua ka sega ni sauma tale.
- ¹⁷ Au na sauma talega na vosa; Au na vakaraitaka talega na nanuma ni lomaqu.
- ¹⁸ Ni'u sa sinai tu ena vosa; Na yalo e tiko e lomaqu sa uqeti au.
- ¹⁹ E dina na ketequ sa vaka na waini e sogo deivaki; Sa voleka ni kacabote me vaka na tavaya vou.
- ²⁰ Au na vosa, me'u na vakacegu rawa; Au na dalaga me'u sauma mada.
- ²¹ Me'u kakua mada, au kerea, ni vakaraitaka na veitotaki vua e dua, Me'u kakua talega ni vosa vakaveicavilaki vua e dua na tamata.
- ²² Ni'u sega ni kila na veicavilaki, De qai kauti au tani vakasauri o Koya ka buli au.

CHAPTER 33

"Mo yalo vinaka, Jope, rogoca mada na noqu vosa, ka vakatu daligamu ki na vosa kecega ni gusuqu.

- ² Raica, oqo au sa qai dalaga; Sa vosa tiko e gusuqu na yamequ.
- ³ Na noqu vosa e lako mai na yaloqu e dodonu; Na tebe ni gusuqu e tukuna na kila ka.
- ⁴ Na Yalo ni Kalou e buli au, Kei nai cegu i Koya sa Kaukauwa e solia vei au na bula.
- ⁵ Kevaka o rawata mo sauma na noqu vosa, Mo tuva vakavinaka na nomu vosa e mataqu; Mo tauri iko vinaka.
- ⁶ E dina, au sa vakai koya e dau vosa ena vukumu e na mata ni Kalou; Au a buli talega mai na qele.
- ⁷ E vakakina ena sega ni vakarerei iko na rerevaki, Se me na bibi vei iko na ligaqu.
- ⁸ "E dina ni o sa vosa oti ena noqu vakarorogo, Au a rogoca talega na domo ni nomu vosa, ni tukuna,
- ⁹ 'Au sa savasava, ka sega ni valavala ca; Au sa sega ni cala, ka sega vei au na caka cala.
- ¹⁰ Ia, sa kunea o Koya na veika eso au ca kina, Sa wiliki au o Koya me'u kena meca;
- ¹¹ Sa qamuta o Koya na yavaqu e nai vesu kau, Sa yadrava na noqu sala kecega.'
- ¹² "Raica, e na ka oqo o sa sega kina ni dodonu. Au na sauma vei iko, Ni levu cake na Kalou vua na tamata.
- ¹³ Na cava o sa veivala kina kei Koya? Ni sega ni mai soli tukutuku o Koya e na vuku ni dua na Nona vosa.
- ¹⁴ Ni na vosa na Kalou ena kenai valavala e dua, se duatani tale, Ia na tamata ena sega ni kila rawa.
- ¹⁵ Ena dua na tadra, ena dua na raivotu e na bogi, Ni sa bikai ira na tamata na moce lutu, Ni ra sa moce no e nodra i davodavo,
- ¹⁶ Sa qai basuka o Koya na daliga ni tamata, Ka vakadeitaka vei ira nai vakaro,
- ¹⁷ Me rawa ni vagolea tani kina na tamata mai na nonai valavala, Ka tabonaka na

dokadoka mai vua na tamata,

¹⁸ E tarova o Koya na yalona mai nai Keli, Kei na nona me kakua ni mate e nai seleiwau.

¹⁹ "Na tamata sa vakararawataki talega e na nona i davodavo, Kei na mosi levu e na vuqa na suina,

²⁰ Ia na nona bula sa besetaka na madrai, Kei na yalona na kakana vinaka.

²¹ Na lewena sa malai yani me sega ni laurai, Kei na suina sa votu ka sega ni rairai e liu.

²² Io, na yalona sa toro voleka ki nai Keli, Kei na nona bula vei ira na dau-veivakamatei.

²³ "Kevaka e tiko vua e dua nai talai, E dua dautataro, e le dua ga vei ira na lewe udolu, Me vakaraitaka vua na tamata na Nona yalododonu,

²⁴ Ena qai yalololoma vua o Koya, ka tukuna, 'Vakabulai koya mai na nona lako ki nai Keli; Au sa kunea e dua na kenai voli';

²⁵ Na lewena ena vaka tale na lewe ni gone, Ena suka tale o koya ki na nona gauna vaka cauravou.

²⁶ Ena masu vua na Kalou, ka na marautaki koya o Koya, Ena raica na matana ena reki, Ni sa vakalesuya vua na tamata na Nona yalododonu.

²⁷ Sa raici ira na tamata o koya, ka sa tukuna, 'Au sai valavala ca, ka vakatanitaka na ka e dodonu, A sa sega ni yaga vei au.'

²⁸ O Koya ena volia lesu na yalona me kakua ni lako sobu ki nai Keli, Ia na nona bula ena kunea na rarama ni bula.

²⁹ "Raica, na Kalou e daucakava na ka kecega ogo, Vakarua, e dina, e vakatolu vua e dua na tamata,

³⁰ Me vakalesui koya tani mai nai Keli, Me na vakararamataki talega e na rarama ni bula.

³¹ "Mo vakatu daliga, Jope, vakarorogo vei au; Mo tiko lo mada, au na qai vosa.

³² Kevaka e dua na vosa o via cavuta, tukuna mai vei au; Mo vosa mai, ni'u sa gadreva me'u vakadodonutaki iko.

³³ Ke sega, mo vakarorogo vei au; Mo tiko lo, au na qai vakavulica vei iko na vuku."

CHAPTER 34

Sa tomana na vosa oilaiu, ka vaka:

² "Dou rogoca na noqu vosa, oi kemudou na tamata vuku; Vakatu daligamudou vei au, oi kemudou na kila ka.

³ Ni sa vakalewa na vosa na daliga, Me vaka sa tovolea na kakana na gusu.

⁴ Tou digitaka me nodatou na lewa dodonu: Me tou kila vakataki kedatou na ka e vinaka.

⁵ "Ni sa tukuna o Jope, 'Au sa yalododonu, Ia sa lewai au vakatani na Kalou;

⁶ Me'u lasu beka e na ka au lewai kina? Na noqu mavoia sa na sega ni bula rawa, ia ka sega na ka ca e vuna.'

⁷ O cei na tamata e vakataki Jope, Me gunuva na veivakalialiai me vaka na gunu wai,

⁸ O cei sa sala vata kei ira na daucakava na ka ca, Ka lako voli kei ira na tamata ca?

⁹ Ni sa tukuna o koya, 'Sa sega ni yaga vua na tamata, Me marautaki koya na Kalou.'

¹⁰ "O koya ogo mo dou vakarorogo kina vei au, oi kemudou na tamata yalomatua; Me yawa vua na Kalou, me caka ca; Me yawa talega vua sa Kaukauwa, me sega ni dodonu.

¹¹ Ni na solia vua na tamata me vaka na nona cakacaka, Ena kitaka talega me ra kunea na tamata yadua me tautauvata kei na nodra i valavala.

¹² E dina ga ni na sega ni caka ca na Kalou, Ena sega talega ni kauta vakatani na lewa o

Koya sa Kaukauwa.

13 O cei sa lesi koya me lewai vuravura? Se o cei e solia Vua na vuravura taucoko me maroroya?

14 Ke sa nanuma na tamata o Koya, Ke sa kauta tale vua na yalona kei na nonai cegu,

15 Ke sa na qai ciba vata kecega na tamata, Ka na lesu tale na tamata me kuvu-ni-qele.

16 "Ia kevaka o sa vuku, mo rogoca oqo: Mo vakarorogo ki na noqu vosa:

17 Me lewa beka o koya sa cata na ka dodonu? O na vakacalai Koya beka sa yalododonu sara?

18 "Me dua beka e tukuna vua e dua na tui, 'Kemuni sa ca? Se vei ira na turaga, 'Dou sai valavala ca'?

19 Me qai tukuna vakacava vei Koya sa sega ni vinakati ira loa na turaga, Ka sega ni nanumi ira vakalevu na vutuniyau, ka vakalailai na dravudravua? Ni ra sa cakacaka ni Ligana o ira kecega.

20 Era na mate vakasauri sara, Ka ra na kidroa na tamata ena lomaloma-ni-bogi, ka lako tani yani: Era na kau tani na qaqa ka sega na liga e kauta.

21 "Ni sa rai tiko na Matana ki nai valavala ni tamata, Ka sa raica kecega na nonai lakolako.

22 Sa sega na butobuto, se na yaloyalo ni mate, Me ra vunitaki ira kina na daucaka ca.

23 Ni na sega ni tauca o Koya vua na tamata na ka e sega ni dodonu; Me rau ia kina na veilewai kei na Kalou.

24 Ena vorolaki ira ga na tamata qaqa ka na sega ni tarogi, Ka na lesi ira na tani eso me kedra i sosomi.

25 Ni sa kila na nodra cakacaka o koya, Ka sa vukici ira ena bogi, a ra sa rusa kina.

26 Sa yaviti ira ena matanavotu, Me vaka era tamata ca,

27 Ni ra lesu tani me ra kua ni muri Koya. Ka sega ni via nanuma na Nona sala,

28 Ia ena vukudra sa yaco kina Vua na nodra tagi na dravudravua: Ka sa rogoca o Koya na nodra tagi era sa rarawa.

29 Ni sa solia na vakacegu o Koya, o cei me qai ia na veivakararawataki? Ni sa vunia na Matana o Koya, o cei me qai raici Koya?"

30 Ka me kakua ni lewa na dauveivakaisini, De ra sa coriti o ira na tamata.

31 "Sa dodonu ga me da tukuna vua na Kalou, 'Au sa vosota ga: au na sega ni ia tale na ca;

32 Na ka au sa sega ni kila, mo ni vakavulica vei au: Kevaka au sa caka ca au na sega ni cakava tale'?

33 Me caka beka vua me vaka na lomamu? Ena sauma ga o Koya, se o besetaka, se o vinakata; ka sega oi au: Ia mo tusanaka na ka o kila.

34 "Me ra tukuna vei au o ira na tamata yalomatua, Me vakarorogo talega vei au o koya sa vuku:

35 'Sa vosataka o Jope na ka sa sega ni kila, Ka sa sega ni vuku na nona vosa.'

36 Au sa vinakata me vakatovolei vakaoti mada o Jope, Ka ni sa totaki ira na tamata ca!

37 Ni sa kuria o koya na nonai valavala ca ena be: Sa vakasausau ena kedatou maliwa, Ka ia vakalevu na nona vosacataki koya na Kalou."

CHAPTER 35

Sa ia tiko na vosa o Ilaiu, ka vaka:

² "O nanuma beka ni ka dodonu oqo, Mo tukuna, 'Sa uasivi cake na noqu yalododonu, sa uasivi sobu na nona yalododonu na Kalou'?"

³ Ni o sa taroga, 'Na cava na betena vei au ke sa sega vei au nai valavala ca?'

⁴ "Au na tukuna vei iko, Vei iratou talega na nomui tokani ka tiko vata kei iko.

⁵ Mo ta cake mada ki na lomalagi, ka raica: Ka vakaraica na o O sa cecere cake vei iko.

⁶ Kevaka o sai valavala ca, na cava o sa cakava vua? Ia kevaka sa vakalevutaki na nomu talaidredre, na cava o sa kitaka vua?

⁷ Kevaka o sa caka dodonu, na cava o sa solia vua: Se cava sa rawata mai vei iko o Koya?

⁸ Ena ca beka ena nomui valavala ca e dua na tamata vakataki iko: Ka na yaga beka na nomu caka dodonu vua e dua na luve ni tamata.

⁹ "Ni sa levu na veivakasaurarataki, era sa tagi kina o ira era sa vakasaurarataki: Era sa qoqolou ena vuku ni ligadra na kaukauwa.

¹⁰ Ia sa sega ni dua e tukuna, 'Sa E vei na Kalou ka Buli au, o Koya sa solia na sere ena bogi,

¹¹ O Koya sa vakavulici keda vakalevu, ka vakavulici ira vakalailai na manumanu ni vanua; Ka sa qisi keda me da vuku cake vei ira na manumanu vuka?'

¹² Era tagi mai kea ka sega ni dua e vosa mai, Ena vuku ni nodra viavialevu na tamata ca.

¹³ E dina ena sega ni vakarogoca na ka wale na Kalou, Ena sega talega ni goleva o Koya sa Kaukauwa.

¹⁴ Ia ni o sa tukuna o na sega ni kunei Koya rawa, Sa tiko ga vua na lewa dodonu: O koya oqo mo vakararavi kina vua.

¹⁵ Ia oqo, ni sa sega ni nanuma vakalevu na viavialevu,

¹⁶ Sa dalaga wale kina o Jope, Sa vakalevutaka na vosa sa sega ni vuku."

CHAPTER 36

Sa ia tiko o Ilaiu, ka tukuna:

² "Mo vosoti au mada vakalailai, au na vakatakila vei iko, Ni sa vo tiko vei au na vosa me'u totaka kina na Kalou.

³ Au na kauta vakayawa mai na noqu vuku, Ia ka'u na vakadonui Koya ka buli au.

⁴ Ni na sega dina ni lasu na noqu vosa: O Koya sa tiko vata kei iko, sa vinaka duaduaga na nona vuku.

⁵ "Raica, sa kaukauwa na Kalou, ka sa sega ni beca e dua: Sa levu na Nona kaukauwa kei na Nona vuku.

⁶ Sa sega ni maroroi ira tiko na valavala ca: Ka sa ia na ka dodonu vei ira na dravudravua.

⁷ Sa rai tikoga vei ira na yalododonu: Era tiko ga kei ira na tui e nai tikotiko vakaturaga: Io, sa vakataudeitaki ira tiko ka Sega ni mudu, a ra sa vakalevulevui.

⁸ Ia ke sa vauci e nai vesu, Ka tauri e nai vau ni rarawa,

⁹ Ke sa qai vakatakila vei ira na nodra cakacaka"Kei na nodra i valavala ca ni ra sa uasivi.

¹⁰ Sa basuka talega na daligadra ki nai vakavuvuli, Sa vakarota vei ira me ra saumaki mai na ca.

¹¹ Kevaka era vakarorogo, ka qaravi Koya, Era na vakaotia na nodra siga ni ra tiko vinaka,

Kei na nodra yabaki ni ra marau tiko.

¹² Ia kevaka era na sega ni vakarorogo, era na mate e nai seleiwau, Ka mate ni ra lialia tiko.

¹³ "Ia o ira na yalo dauveivakaisini era sa binia tiko na cudru; Era sa sega ni tagi Vua ni sa vauci ira.

¹⁴ Era sa mate gone kecega, Era sa tiko vata kei ira sa sega ni savasava.

¹⁵ Sa vakabula na dravudravua o Koya e na Nona rarawa, Ka sa basuka na daligadra ni ra vasaurarataki.

¹⁶ "Ka sa via kauti iko talega mai na vanua ni rarawa Ki na vanua rabaraba, sa sega kina na osooso; Ka me uro talega na ka sa viritu ki na nomu teveli.

¹⁷ Ia o sa vakayacora na nodra lewa nai valavala ca: Ena tauri iko na kena lewa kei na kenai sau dodonu.

¹⁸ Ni sa tu na cudru, mo qarauni iko de yaviti iko o Koya o qai takali yani; Ena qai sega ni vakabulai iko rawa e dua nai soro levu.

¹⁹ Ena vinakata beka o koya na nomui yau? E sega, se na koula, se na vu ni nomu kaukauwa kecega?

²⁰ Mo kakua ni gadreva na bogi, E dau yali kina na tamata mai na nodra yasana.

²¹ Mo qarauni iko, mo kakua ni goleva na ka sa sega ni dodonu: Ni o a digitaka oqo, ka cata na rarawa.

²² "Raica, sa vueti keda cake na Kalou e na Nona kaukauwa; o cei e vakatavuvuli me vakataki Koya?

²³ O cei sa lesia na Nonai lakolako? Se o cei me tukuna, 'O sa caka cala'?

²⁴ "Mo nanuma mo vakalevulevuya na Nona cakacaka, Era sa dauraica na tamata.

²⁵ Era sa raica rawa na tamata kecega. E rawarawa me raica vakayawa na tamata.

²⁶ "Raica, sa levu na Kalou, ia eda sa sega ni kilai Koya; Sa sega ni kilai rawa nai wiliwili ni Nona yabaki.

²⁷ Ni sa vakavuya cake na wai o Koya: Sa tau mai kina na uca me vaka na kena bewabewa,

²⁸ Sa tau mai na o ka miriki ira na lewe vuqa.

²⁹ Sa dua beka me kila rawa nai tevutevu ni o, se na kurukuru mai na nona vale?

³⁰ Raica, sa tevuka o Koya na Nona rarama e Delana, Ka sa ubia na dreke ni wasawasa.

³¹ Ni sa lewai ira na veivanua e na ka oqo; Sa solia vakalevu na kakana.

³² Sa tabonaka na livaliva e na ligana: Ka lewa na vanua me se kina.

³³ Na kena rorogo sa tukutuku e na vukuna, Kei na bulumakau e na vukuna ka lako cake.

CHAPTER 37

"Na ka talega oqo sa sautaninini kina na utoqu, Ka sa lade tani mai na kena tikina.

² Dou rogoca sara na Domona ni sa se mai, Kei na rorogo sa lako mai na Gusuna.

³ Sa vakatala yani o Koya ki na ruku i lomalagi taucoko, Kei na Nona livaliva ki nai yalayala kei vuravura.

⁴ Sa qai vadugu mai emuri na Domona, Sa kurukuru o Koya e na Domona vakaturaga: Ia ni sa rorogo tu na Domona, ena sega ni tarova o Koya.

⁵ Sa kurukuru vakurabui na Kalou e na Domona; Sa cakava na ka levu o Koya eda sa sega ni kila rawa.

- ⁶ Ni sa tukuna ki na uca vulavula, 'Mo tau ki vuravura.' Ki na uca wale talega, Kei na uca levu ni Nona kaukauwa.
- ⁷ Sa qamuta dregata na ligadra na tamata kecega; Me ra kila na Nona cakacaka na tamata kecega.
- ⁸ Era sa qai la'ki curu ki na nodra qara na manumanu, Ka tiko ga e na nodra tikina.
- ⁹ Sa lako mai na covulaca mai na ceva: Kei na liliwa mai na vualiku.
- ¹⁰ Sa cevata na tegu e nai cegu ni Kalou: Ka sa cevata sara na wai levu.
- ¹¹ Ka sa vakatawa na o loaloa e na kena uca: Sa vakaseavutaka na o lumilumisa.
- ¹² Sa veikauyaki voli e na Nona vosa: Me ra kitaka kina na ka kecega sa vakarota o Koya, E na veivanua e vuravura sa sega.
- ¹³ Sa vakayacora mai o Koya, me Nona kuita, Se e na vuku ni Nona vanua, se me ka ni loloma.
- ¹⁴ "Mo vakatudaliga, Jope, ki na ka oqo: Mo tu vakadua, ka vakanananu ki na cakacaka e veivakurabuitaki ni Kalou.
- ¹⁵ O sa kila beka na siga lesia kina na ka oqori na Kalou, Ka lewa talega kina livaliva ni Nona o me tibi mai?
- ¹⁶ O sa kila beka se sa lili vakavinaka vakaevei na o, Na nona cakacaka e veivakurabuiaki o Koya sa vinaka duaduaga na Nona vuku?
- ¹⁷ Se sa katakata vakavinaka vakaevei na nomui sulu, Ni sa vakacegui vuravura o Koya ni sa mudre mai na ceva?
- ¹⁸ Drau sa tevuka vata tukuna beka na lomalagi, o Koya sa Kaukauwa, ka vaka na iloilo vakawaicalataki?
- ¹⁹ "Mo vakatakila vei keitou na vosa me keitou tukuna vua: Ni keitou sa sega ni tukuna vakadodonu rawa e na vuku ni butobuto.
- ²⁰ Me na tukuni beka Vua ni'u sa vosa? Kevaka sa vosa na tamata, ena qai tilomi dina ga o koya.
- ²¹ Ia oqo, sa dredre vei ira na tamata me raica na rarama sa serau mai lomalagi; Ka sa liwa yani na cagi, ka vakasavasavataka.
- ²² Sa lako mai na vualiku o Koya e na Nonai ukuuku e vaka na koula; Sa tu vua na Kalou na lagilagi rerevaki.
- ²³ O Koya sa Kaukauwa, eda sa sega ni kilai Koya rawa; sa uasivi o Koya e na kaukauwa. Kei na caka dodonu, ka ni sa vutu ni valavala dodonu; e na sega ni ia na veivakasaurarataki.
- ²⁴ O koya oqo era sa rerevaki Koya kina na tamata: Sa sega ni vinakati ira loa era lomavuku."

CHAPTER 38

Sa qai vosa mai vei Jope o Jiova mai na covulaca, ka vaka:

- ² "O cei oqo sa vakabutobutotaka na lewa, E na vosa sa sega kina na kila ka?
- ³ Mo vauca vakatagane na toloomu; Ni'u na vakatarogi iko, ia mo sauma mai vei Au.
- ⁴ "O a tu mai vei ni'u a tauyavutaki vuravura? Mo tukuna mai, kevaka o sa kila.
- ⁵ O cei e lewa na kenai vakarau, kevaka o sa kila? Se o cei sa drete na dali ni kenai vakarau?
- ⁶ Sa vakadeitaki e na cava na kena yavu? Se o cei e a tea na kena vatu i tutu,

- 7 Ni ra sa sere vata na kalokalo volasiga, Ka ra kaila e na reki o ira kecega na luve ni Kalou?
- 8 "Se o cei e a sogolatia na wasawasa e nai sogo, Ni sa loka, me vaka ni sa curu mai na kete;
- 9 Ni'u a cakava na o me kenai sulu, Kei na butobuto loaloa me kenai vau;
- 10 Ni'u a vakarauta na kenai yalayala, ka cakava na kenai vakadei kei na kenai sogo;
- 11 Ka tukuna, 'Mo yaco mai kike, kakua ni sivia, la me yala ga eke na nomu ua me kakua ni sivia!'
- 12 "O vakarota beka na mataka e nai tekivu ni nomu siga, Ka vakatakila ki na mataka na vanua me kida kina,
- 13 Me na taura nai yalayala kei vuravura, Me ra kuretaki tani kina o ira nai valavala ca?
- 14 Sa rairai oqori me vaka na tete ki na ka sa tabaki kina; Sa kune votu me vaka nai sulu.
- 15 Sa bureitaki vei ira nai valavala ca na kedra rarama, la ena ramusu na liga sa viavialevu.
- 16 "O sa curuma beka nai vurevure ni waitui? Se o sa lako voli e na dreke ni wasawasa?
- 17 Se sa dola oti vei iko na katuba kei mate? Se o sa kunea na kenai sogo ni yaloyalo ni mate?
- 18 Se o kila beka na kena raraba ni vuravura? Tukuna mai kevaka o sa kila na kecega oqo.
- 19 "E vei na gaunisala sa tiko kina na rarama? la na butobuto E vei na kena vanua,
- 20 Mo kauta kina ki na kenai yalayala, Mo kila talega kina na sala ki na kena vale?
- 21 O sa kila beka ni o a qai sucu? Se ni sa vuqa nai wiliwili ni nomu siga?
- 22 "O sa curuma beka na lololo ni uca-vulavula? Se o sa raica na lololo ni uca-cevata,
- 23 Au sa maroroya ki na gauna ni rarawa, Ki na siga ni tuvai valu kei nai valu?
- 24 Na sala cava sa wase kina na rarama, Sa veibiuyaki kina na cagi mai na tokalau kei vuravura?
- 25 "O cei e wasea na sala ni wai me tau mai kina ni sa vuabale, Se na sala me sei kina na kurukuru;
- 26 Me tau kina na uca ki na vanua sa sega kina na tamata; Kei na lekutu, sa sega kina na tamata;
- 27 Ka me vakamamautaka na vanua sa lala ka sega ni teivaki; Me vakatubura talega na mata ni co malumalumu me rovu mai?
- 28 Sa vakatamani beka na uca? Se o cei beka e vakatubura na mata ni tegu?
- 29 Na kete i cei e lako maikina na waicevata? Na tegu cevata talega ni lomalagi, o cei e vakasucuma?
- 30 Sa tabogo na wai me vaka e na vatu, Ka sa cevata na dela ni wai titobu.
- 31 O na vauca vata rawa na veikalokalo o Peliatisi, Sa sereka nai vau kei Oraioni?
- 32 "O na kauti Masaroci beka mai e na kena gauna? Se tuberi Akituro yani kei ira na luvena?
- 33 O kila beka nai valavala ni kena lewai na lomalagi? O sa vakayacora rawa, mai na kena lewa ki vuravura?
- 34 "O sa tabalaka rawa beka na domomu ki na o, Me tauci iko na wai levu?
- 35 O na vakatala rawa beka na livaliva, me lako yani, Me mai tukuna vei iko, 'Oi keitou ga oqo!'
- 36 O cei e vakacuruma na vuku ki na lomada? Se o cei e vakayalomatuataka na tamata?

- ³⁷ O cei sa wilika rawa na o kei lomalagi e na nona vuku? Se o cei e livia rawa na wai mai na tavaya kei lomalagi,
- ³⁸ Ni sa kaukauwa mai na kuvu-ni-soso, ka veikabiti sara na qele qa?
- ³⁹ "O na vakasasa beka me kena kakana na laione? Se vakamamautakai ira na luve ni laioni ni ra sa viakana,
- ⁴⁰ Ni ra sa davo sobu e na nodra i davodavo, Ka tiko ga e na tikina vuni ni ra lawa koto?
- ⁴¹ O cei e solia na kena na reveni, Ni sa tagi na luvena vua na Kalou, Era sa lako sese voli ni sa sega na kedra?

CHAPTER 39

- "O** sa kila beka na gauna sa vakasucu kina na me kila ni veiulunivanua? Se o sa kila rawa na gauna sa vakasucu kina na teira?
- ² Se o sa wilika rawa na vula era sa yacova? Se o kila na gauna era vakasucu kina?
- ³ Era davo no e ra, era kauta mai na nodra lalai, Era vakasucuma na luvedra.
- ⁴ Sa yagovinaka na luvedra, era tubu kaukauwa ni levu na sila; Era lako tani ka sega ni lesu tale vei ira.
- ⁵ "O cei sa sereka na asa kila me veitalia voli, Se o cei sa sereka nai vesu ni asa kila?
- ⁶ Au sa cakava na lekutu me nona vale, Kei na vanua dravuisiga me nonai tikotiko?
- ⁷ Sa beci ira na lewe vuqa e na koro, Ka sa sega ni vakarorogo ki na nona kaila na draiva.
- ⁸ Na nonai kanakana na veiulunivanua, ka sa qara na co drokadroka kecega.
- ⁹ "Ena via qaravi iko beka na iunikoni? Se na via tiko beka e na nomu lomanibai?
- ¹⁰ O na vauca rawa beka na iunikoni e na kena dali ki nai siviya? Se na yara beka nai siviya o koya ka muri iko?
- ¹¹ O na vakararavi beka vua ni sa levu na nona kaukauwa? Se o na vakatautaka beka vua na nomu cakacaka kecega?
- ¹² O na nuitaki koya beka me kauta mai ki vale na nomu sila, Ka yauta mai ki na nomu vatu ni i qaqi?
- ¹³ "Sa vakadokadokai koya na ositeriji ni sa yalovaka na tabana, Ia e rau sa yaga li na tabana kei na ligana vua na luvena?
- ¹⁴ Sa vakalutuma na kena yaloka ki na qele, Ka vakatakatataka e na kuvu ni soso;
- ¹⁵ Ka sa sega ni nanuma de na butuka na tamata, Se na vorolaka na manumanu kila.
- ¹⁶ Sa loma kaukauwa vei ira na luvena, me vaka era sega ni nona; Na nona cakacaka sa ka wale, ka sa sega e kauwai kina,
- ¹⁷ Baleta na Kalou e bureitaka vua na vuku, Ka sega talega ni ukutaki koya ena yalomatua.
- ¹⁸ Ni sa wavu tu vakadodonu o koya, Ena beca na ose kei koya sa vodoka.
- ¹⁹ "O sa solia beka vua na ose na kaukauwa? O sa vakasuluma beka na domona ena kurukuru?
- ²⁰ E rawa beka ni o vakarerei koya me vaka na vodre? Na suru ni ucuna sa ka rerevaki.
- ²¹ Sa qeva na buca e na yavana, ka reki e na nona kaukauwa; Sa ciciva yani na vanua ni veiraravui.
- ²² Sa dredrevaka na rere, ka sa sega ni taqaya; Sa sega talega ni dro tani mai nai seleiwau.
- ²³ Sa tataqiriqiri ka yavavala na ka kecega, Na moto makamakalivata kei nai sua ni

tavuto.

²⁴ Sa ciciva na vanua vakayawa e na nona lomakatakata kei na cudru; Ka sa sega ni tu vakadua ni sa qai uvu na davui.

²⁵ Ena rorogo ni domo ni davui sa tukuna kina o koya, 'Ae!' Sa boica nai valu ni sa yawa tu, Kei na nodra kurukuru na kavetani kei na kaikaila.

²⁶ "Sa vuka cake beka na Ikeli e na nomu vuku, Ka vakatetaba me vuka ki na mata ni ceva?

²⁷ Sa vuka beka na ikeli ni o sa vakaroti koya, Ka tara na nona sova e na vanua cecere?

²⁸ Sa tiko mai na uluvatu ka sa tudei kina, E na bati ni uluvatu, kei na tikina dredre.

²⁹ Mai na yasana o ya sa qara na kena; Sa irova vakayawa na matana.

³⁰ Na luvena talega sa daugunu dra; Ia e na vanua sa no kina na mate, sa tiko kina o koya."

CHAPTER 40

Sa vosa tiko vei Jope o Jiova, ka vaka:

² "Sa rawa beka vua sa veileti kei na Kalou me vakadodonutaki Koya? O koya sa vunauca na Kalou, me vosa mada kina." Sa Vosa Lesu O JopeVua Na Kalou

³ Sa qai vosa vei Jiova o Jope, ka vaka:

⁴ "Ni raica ga, ni'u sa ka walega; na cava me'u tukuna vei kemuni? Au sa tabonaka na gusuqu e na ligaqu.

⁵ Au sa vosa oti vakadua, ia au na sega ni vosa tale; Io, sa vakarua, ia au na sega ga ni kuria." Na Kalou Sa Bolei Jope

⁶ Sa qai vosa tale vei Jope o Jiova mai na covulaca, ka vaka:

⁷ "Mo vauca mada vakatagane na tolongu; Au na vakatarogi iko, ia mo na sauma na Noqu taro:

⁸ "O na viavakatawayagataka beka na Noqu lewa? O sa viavakacalai au mo dodonu kina o iko?

⁹ Na ligamu beka sa vaka na liga ni Kalou? Se rawa beka ni o kuruvaka na domomu me vakataki Koya?

¹⁰ Mo vakaiukuukutaki iko mada e na ka vakaturaga kei na vakarokoroko, Ka vakaisulutaki iko e nai ukuuku kei na lagilagi.

¹¹ Mo duibiubiuta na katakata ni nomu cudru; Vakaraici ira yadua era viavialevu, ka vakamalumalumutaki ira.

¹² Mo raici ira kecega era viavialevu, ka ka tabaki ira sobu; Ka buturaki ira nai valavala ca e na nodra i tikotiko.

¹³ Mo vunitaki ira vata e na kuvu-ni-soso, Vauca na matadra ena buto vuni.

¹⁴ Ia Au na qai vakatusa vei iko, Ni sa rawa ni vakabulai iko na ligamu i matau.

¹⁵ "Mo raica mada na beamoci, o koya Au a bulia vata kei iko; Sa daukana co me vaka na bulumakau.

¹⁶ Mo raica mada, sa tiko e tolona na nona gumatua, Kei na nona kaukauwa sa tu e na ua ni ketena.

¹⁷ Sa kureitaka na buina me vaka na sitari; Na dali ni sagana sa tobe vata.

¹⁸ A suina sa vaka nai coka varasa, A suina sa vaka na uma kaukamea.

¹⁹ O koya sai sevu ni sala ni Kalou; o Koya ga ka buli koya e rawa ni kauta voleka na

Nonai seleiwau.

²⁰ E dina ni veiulunivanua sa vakatubura na kena kakana, Era sa dauqito mai kea na manumanu kecega ni vanua.

²¹ Sa davo no o koya ena ruku ni kau rugurugua, Ena ruku ni gasau kei na lolobo.

²² Sa vakarurugi koya na yaloyalo ni kau rugurugua; Sa tu voliti koya na veikau mai na wai drodro;

²³ Raica, ni sa vuabale na uciwai, ia e sega ni rere o koya; Sa yatedei ga, ke mani drodro sara mai na Joritani ki na gusuna,

²⁴ Ena rawai koya beka e dua ni sa rai tiko? Se na cula rawa na ucuna ena l cori.

CHAPTER 41

"O sa yavia rawa beka mai na livaiacani ena siwa? Se vauca na yamena ena dali o sa vakatukuca sobu?

² O na daramaka beka e dua na dali ki na ucuna? Se cula basika na galegalena ena i qila?

³ Ena masuti iko vakalevu beka? Ena vosa beka vakamalua vei iko?

⁴ Ena ia beka na veiyalayalati kei iko? O na kauti koya li me nomu tamata dauveiqaravi ka sega ni mudu?

⁵ O na vaqitori koya beka me vaka vua na manumanu vuka? Se o na vauca beka me nodra na nomu vada?

⁶ Era na cakava beka na nomui tokani me magiti ni solevu? Era na vota beka vei ira na dauveivoli?

⁷ O na vakasinaita rawa beka ena kulina moto leleka? Se na uluna ena moto ni ika?

⁸ Ni o tarai koya ena ligamu; Nanuma nai valu "Kakua ni cakava tale!

⁹ E dina, na vakanuinui kece ni rawa ni vesu o koya e lasu kecega; Ena sega beka ni domobula e dua ni sa raica walega?

¹⁰ Sa sega e dua sa doudou me via vakacudruya. Ia o cei ena yatedei me tu rawa e Mataqu?

¹¹ O cei mada sa liu mai vei Au, e dodonu Me'u saumi koya? Na ka kecega sa tu e ruku ni lomalagi sa Noqu.

¹² "Au na sega ni vunia na veitiki ni yagona, Na nona kaukauwa, se nona vatukai vinaka.

¹³ O cei sa luvata rawa na nonai sulu esau? Se o cei me na rawa ni vesuki koya e nai tarovi sa taqarua?

¹⁴ O cei e rawa ni basuka nai sogo ni matana? Ni sa volita tu na batina vakarerevaki?

¹⁵ Sa vu ni nona dokadoka na varina, Sa sogodregati matua vata sara;

¹⁶ Era sa rui veikabiti voleka me dredre kina ni curu ena kedra maliwa na cagi;

¹⁷ Era sa dui sema vata e dua ki na kenai sa, Sa veikabiti ga me dredre kina ni tawase.

¹⁸ Ni sa suru o koya, sa cila mai vua na rarama, Ia na matana sa vaka ni sa kida na mataka.

¹⁹ Sa lako mai na gusuna na cina caucaudre, Sa lidi maikina na mata ni buka waqa.

²⁰ Sa kuvu mai na ucuna na kubou, Me vaka mai na kuro sa kere, se na co malai sa kama.

²¹ Na nonai cegu sa vakawaqaca na qilaiso, Ka sa lako mai na gusuna na yameyame-ni-buka.

- ²² Na kaukauwa sa tiko e domona, Ka sa meke e matana na rarawa.
- ²³ Nai sema ni lewena sa veikabiti vata; Sa kabiti koya vakaukauwa ka sega ni yavalati rawa.
- ²⁴ Sa kaukauwa na yalona me vaka na watu, lo, sa kaukauwa me vaka na watu ni qaqi sila.
- ²⁵ Ni sa tucake o koya, era sa rere na qaqi; Ni sa yavavala, sa yali na yalodra.
- ²⁶ E dina ga ni yacovi koya nai seleiwau, ia e sega ni yaga; Sa vakakina na moto, na saissai, se nai sua ni tavuto.
- ²⁷ Sa nanuma o koya me co malai na kaukamea, Kei na varasa me kau vuca.
- ²⁸ Ena sega ni vakasavi koya rawa na gasau; Na watu sa rabotaki sa vaka na vuni sila ki vua.
- ²⁹ Na moto leka sa nanuma o koya me kau-nisila madu; Sa dredrevaka na rorogo ni isua ni tavuto.
- ³⁰ Na ketena sa vaka nai caca ni kuro gagata; Sa teteva yani na lolobo na kena gagata.
- ³¹ Sa cakava o koya na wai titobu me kere vaka na kuro; Sa cakava o koya na waitui me vaka na kuro i lumu.
- ³² Na we ni nonai lakolako sa caucaudre; E rawa ni nanumi me sa ulu vula na wai titobu.
- ³³ Sa sega na ka e vuravura me rau tautauvata, o koya sa buli me sega ni rere rawa.
- ³⁴ Sa raica mada o koya na ka cecere kecega; Sa tui o koya vei ira kecega na luve ni viavialevu."

CHAPTER 42

Sa qai vosa vei Jiova o Joep, ka vaka:

- ² "Au sa kila ni Kemuni sa rawata na ka kecega, ka sa sega ni tarovi rawa e dua na ka o ni sa nakita.
- ³ O ni sa taroga, 'O cei oqo sa vunitaka na lewa e sega kina na vuku?' O koya au a cavuta kina na ka au a lecava, Na ka e veivakurabuitaki vei au, ka'u a sega ni kila.
- ⁴ Mo ni rogoci au, yalovinaka, me'u vosa mada; o ni a tukuna, 'Au na tarogi iko, ia mo na sauma mai vei au.'
- ⁵ "Au a rogoci Kemuni ena daligaqu walega, la oqo na mataqu sa qai raici Kemuni.
- ⁶ O koya oqo au sa beci au sara kina, ka veivutuni ena kuvu-ni-soso kei na dravusa."
- ⁷ Ia ni sa vosataka oti o Jiova na vosa oqo vei Joep, sa qai tukuna vei Ilivasi na Temanaiti o Jiova, "Sa waqa na noqu cudru vei iko kei rau talega na nomui tokani ruarua, ni dou sa sega ni tukuni Au vakadodonu, me vakataki Joep na noqu tamata.
- ⁸ "Ia oqo, mo dou kauta mada e vitu na bulumakau kei na vitu na sipi tagane, ka lako vua na Noqu tamata o Joep, ka vakacabora na i soro kama ena vukumudou; ena qai masulaki kemudou o Joep na Noqu tamata. Au na ciqomi koya ga, de'u na sauma vei kemudou me vaka na nomudou lialia, ni dou a sega ni tukuni Au vakadodonu me vakataki Joep na Noqu tamata."
- ⁹ E ratou sa qai lako o Ilivasi na Temanaiti, kei Vilitati na Suaiti, kei Sofa na Neamataiti, ka cakava me vaka sa vakarota vei iratou o Jiova; ni sa vakadonui Joep o Jiova.
- ¹⁰ Ia na Kalou sa vakasuka tale vei Joep na veika sa vakayalia ni sa masulaki iratou na wekana. E dina sa vakaruataka o Jiova vei Joep nai votavota ni ka ka tu vua e liu.
- ¹¹ Ia o iratou na tacina kecega, kei iratou na ganena kecega, kei ira kece sa nona i tokani e liu, era sa qai lako mai vua ka mai kana vata ena nona vale; a ra sa vakamarautaki

koya, ka vakacegui koya ena vuku ni ka rarawa kecega sa vakayacora vua o Jiova. Era sa dui solia yadua vua e dua na tiki ni siliva ka yadua na mama koula.

¹² Ia o Jiova sa vakalouvinakataka vakalevu cake na veisiga i Jope sa muri mai na nona veisiga e liu; ni sa tinikava na udolu na nona sipi, ka ono na udolu na kameli, dua na udolu na bulumakau tagane kei na dua na udolu na asa tagane.

¹³ Ka sa le vitu talega na luvena tagane kei na lewe tolu na luvena yalewa.

¹⁴ Sa vakayacana na kenai matai o Jimaima, kei na yacana nai karua o Kesaia, kei na yacana nai katolu o Kereni-apuka.

¹⁵ Ka sa sega ni kune ena vanua taucoko o ya na yalewa sa matavinaka me vaka na luve i Jope; a sa vota vei iratou o tamadratou nai votavota ena kedra maliwa na ganedratou.

¹⁶ Sa oti oqo sa bula tiko o Jope ka dua na drau ka vasagavulu na yabaki, ka raici iratou na luvena kei ira na makubuna me va nai tabatamata.

¹⁷ Sa qai mate o Jope, ni sa qase mai ka vuqa na nona yabaki.

For other languages please go to **www.wordproject.org**